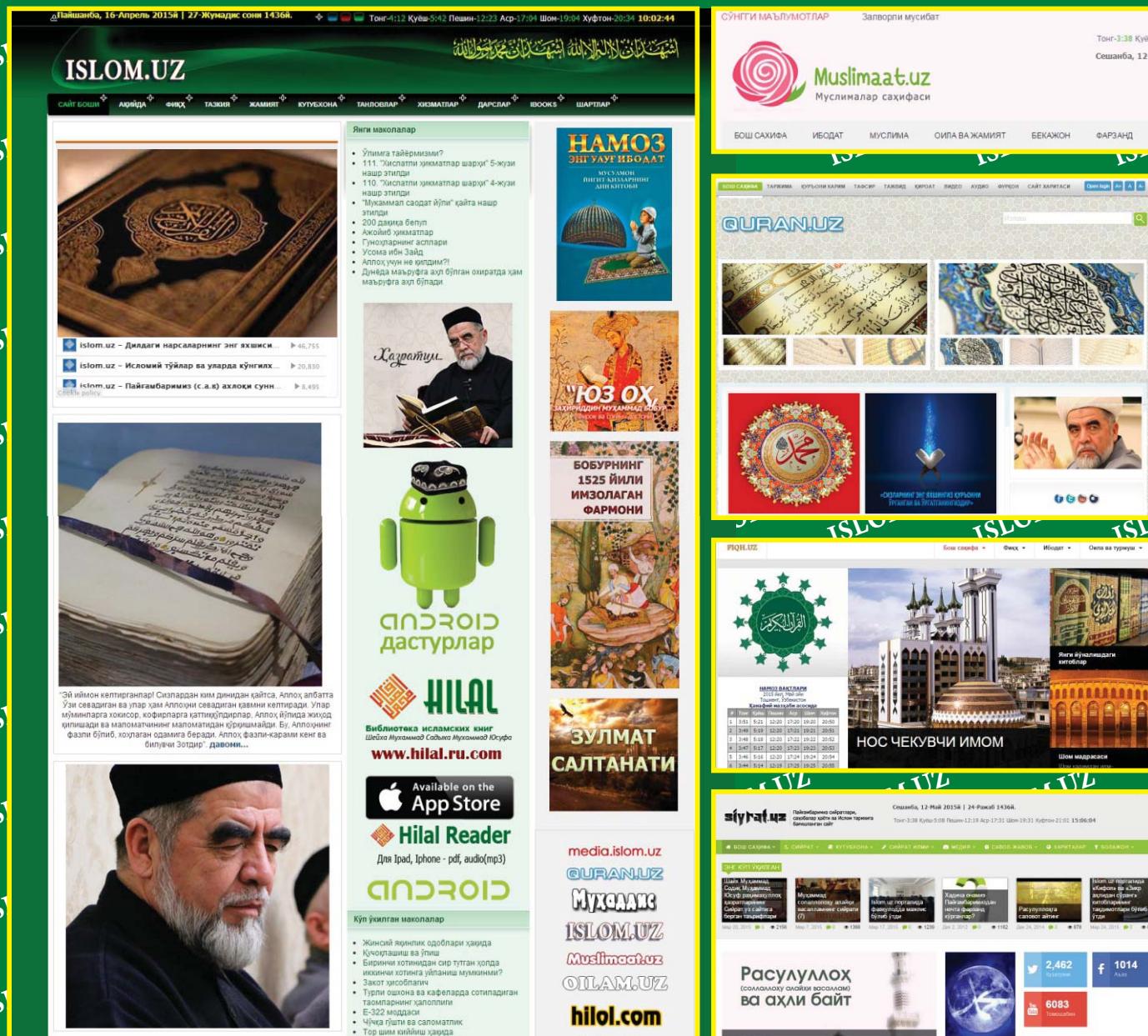
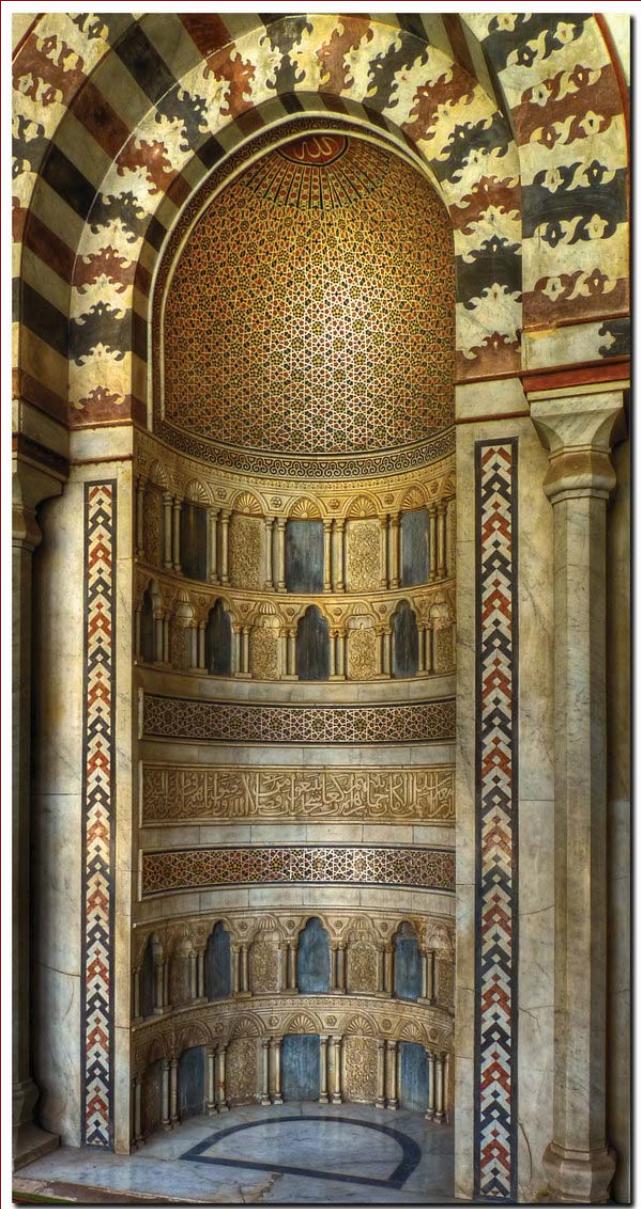

Однажды

Ойлук ижтимоий-маърифий журнал, Махсус сон

ҲОЖИ ОНАНИНГ ТАБРИКЛАРИ 7

ДАМАШҚДАН ТОШКЕНТГА
МАКТУБ 12

ШАЙХ МУҲАММАД СОДИҚ
МУҲАММАД ЮСУФ
ҲАЗРАТЛАРИ ОИЛАДА 13

ISLOM.UZ ПОРТАЛИНИНГ
10 ЙИЛЛИГИ 21

ISLOM.UZНИНГ 10 ЙИЛЛИГИ
МУНОСАБАТИ БИЛАН
ПОРТАЛ ХОДИМЛАРИ ВА
ЎҚУВЧИЛАРИГА ТАБРИКНОМА 23

«ОМИНА» ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛИНИНГ
ХАЙЪАТ АЪЗОЛАРИ:

*Муяссар Қаюмова
Гўзал Дадамуҳамедова
Ирода Аҳмедова
Назокат Қосимова
Дилафруз Юсупова
Одинахон Муҳаммад Юсуф
Гулиода Мўминова
Зарнигор Аҳмадалиева
Умму Муҳаммад Билол*

Дизайнер Равшан Маликов

Электрон манзил: muslimalar1@gmail.com

БОЛА ТАРБИЯСИНИНГ
БОШЛАНИШИ 24

БИЗ СЕНГА ИШОНАМИЗ,
ISLOM.UZ! 28

МУСЛИМАЛАР ФОРУМИДАН... 32

Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳийм.

Бизларни мусулмон қилиб яратган Аллоҳ Ҳак субҳанаҳу ва таолога битмас-туганмас ҳамду санолар бўлсин.

Биз умматлари бўлмиш саййидимиз Муҳаммад Мустафоға салавоту саломларимиз бўлсин.

Ушбу муборак ўлкаларда дунёга келиб, унда униб-ўсганимиз учун Аллоҳга шукроналар айтаман.

Буюк алломалар авлодидан бўлганимиз учун Роббимга шукроналар айтаман.

Ҳозирги замонда маърифат осмонида юлдуздек порлаб, ўз нурини таратиб турган буюк олим Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф ҳазратлари учун Парвардигоримизга ҳамду санолар айтаман.

У кишини бизга раҳбар қилгани учун, бизни у кишига шогирд қилгани учун Аллоҳ таолога жалолига яраша чексиз ҳамдлар бўлсин.

Кўплаб хайр ва баракага сабаб бўлаётган бу порталнинг ходимаси бўлиш баҳтига етишганимга шукрлар қиласан.

islom.uz порталининг фаолиятига ўн йил тўлганлиги муносабати ила Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф ҳазратларини, Исмоил Муҳаммад Содик ўғлини, Абу Муслим устозимизни ва барча портал ходимларини ҳамда мухлисларини чин кўнгилдан муборакбод этаман.

Аллоҳ учун бўлган амал бардавом ва барқарор бўлур, иншааллоҳ. Бу хизматлар ёлғиз Ўзининг розилиги учун бўлишини ва Ўзи даргоҳида ҳусни мақбул айлашини Яратганимиздан сўраб қоламан.

Ҳазратимиз яна узоқ йиллар хайрли ишларга бош бўлиб юрсинлар. Исмоил Муҳаммад Содикни ҳам Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло ҳамиша дин хизматига муваффақ қилиб кўйисин. Абу Муслим устозимизнинг ишларига Аллоҳ таоло янада ривож берсин.

Роббим барчаларини ҳифзу ҳимоясида асрасин.

**«Омина» электрон журналининг бош муҳаррири
Одинахон Муҳаммад Юсуф**

Бисмиллахир роҳманир роҳийм.

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва барокатуҳ!

Ўзининг мукаммал дини Ислом орқали биз аёл зотини улуғлаган, аёлларимиз орасида илм-маърифат зиёсими таратишдек буюк ва шарафли хизматга мұяссар қилган Аллоҳ субҳанаҳу ва таолога чексиз ва Ўзи билган ададича ҳамду санолар бўлсин.

Куръон ва Суннатга мувофиқ ҳаёт кечиришни ўргатган Ҳабибимиз Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга дуруду салавотлар бўлсин.

Мана, «Омина» электрон журналининг ҳам виртуал оламга чиққанига бир йилдан ошди. Ўтган вақт мобайнида ушбу журнал ўзининг кўп сонли мухлисларига эга бўлди, десак муболага қилмаган бўламиз.

«Омина» электрон журнали ҳам islom.uz портали фаолиятининг қирраларидан бири ҳисобланади. Биз muslimaat.uz сайти ва «Омина» электрон журналининг таҳрир ҳайъати аъзолари islom.uz порталига 10 йил тўлиши муносабати билан тўйга тўёна қилиб, журнализмнинг маҳсус сонини тайёрлашга қарор қилдик.

Ушбу маҳсус сонга портал асосчилари ҳақидаги мақолаларни, юртимизнинг кўзга кўринган, машҳур аёлларидан Марҳабо Каримова ва Муножот Йўлчиеваларнинг табрикларини, islom.uz сайтида чоп этилган машҳур мақолаларни ва islom.uz портали ашаддий мухлисларининг дил изҳорларини, шунингдек, forum.islom.uz ва forum.muslimaat.uz аъзоларининг дил сўзларини жамлашга ҳаракат қилдик. Ўлаймизки, ушбу сон islom.uz порталига билдирилган энг гўзал ва самимий тилакларнинг гулдастаси бўлади, иншааллоҳ.

islom.uz порталининг фаолиятига ўн йил тўлганлиги муносабати билан порталнинг кўп сонли ходим ва ходималарини, мухлисларини чин қалдан муборакбод этамиз. Ислом нури ва зиёсими таратиш йўлида қилаётган хизматларида Аллоҳ азза ва жалла ҳамиша мададкор бўлсин. Хайр ва баракаларга, бундан-да юксак мартабаларга эришища Аллоҳ таоло Ўзи ёрдамчи бўлсин. Яна кўп йиллар динимиз йўлида хизмат қилишини насиб этсин. Омин.

«Омина» электрон журналининг таҳрир ҳайъати аъзолари

«Аллоҳ – Ундан ўзга илоҳ йўқ. У Ҳайй ва Қойюмдир. Уни мудроқ ҳам, уйқу ҳам олмас. Осмонлару ердаги нарсалар Уникидир. Унинг ҳузурида Ўзининг изнисиз ҳеч ким шафоат қила олмас. У Зот уларнинг олдиларидағи нарсаны ҳам, ортларидаги нарсаны ҳам билур. Унинг илмидан ҳеч нарсаны ихота қила олмаслар, Ўзи хоҳлагани мустасно. Курсиси осмонлару ерни қамраган. Уларнинг муҳофазаси Унга оғир келмас. Ва У Олийдир, Буюкдир».

Ушбу ояти кариманинг биринчи жумласида келган сифат Аллоҳ таолонинг ягоналигини ҳеч шубҳасиз, исбот қиласи. Бошқа динларда пайдо бўлган нотўғри ақийдаларни ҳам тўғрилайди. Пайғамбарлардан кейин ихтилофга тушган умматлар Аллоҳнинг сифатларида ҳам ихтилоф қилишган. Мисол учун, христианлар (насоролар) Ийсо алайхиссаломдан кейин бутунлай адашиб, Аллоҳнинг зоти ҳақида нотўғри ақийдага бордилар. Улар учлик назариясини яратиб, «Аллоҳ уч зотнинг учинчисидир», – дегандар. Бошқалар ҳам шунга ўхшаш ихтилофлар қилишган. Исломий тасаввур бўйича эса:

«Аллоҳ – Ундан ўзга илоҳ йўқ».

Аллоҳ ягона, дунёда факат Аллоҳнинг Ўзигина ибодатга сазовор Зотдир. Яъни бандалар факат Аллоҳнинг айтганини қилиб яшамоқлари, факат Унинг Ўзигагина банда бўлмоқлари керак. Факат Аллоҳ таолонинг Ўзигагина итоат қилмоқлари, сифинмоқлари, бўйсунмоқлари ва факат Ундангина кўркмоқлари лозим. Факат Аллоҳнинг шариати, қонун-қоидалари, дастури асосида яшамоқлари зарур.

«У Ҳайй ва Қойюмдир».

Ягона Аллоҳнинг тириклиги Ўзигагина хос алоҳида ҳаёт бўлиб, бандалар ҳаётига ўхшаш бошқа масдардан берилган эмас. Бу ҳаёт азалий ва абадийдир. Бошланиш чегараси ҳам, тугаш чегараси ҳам йўқ. Аллоҳнинг тириклиги ҳеч бир жиҳатдан бандаларнинг ҳаётига ўхшамайди.

Аллоҳнинг «қойюм»лик сифатининг маъноси – Аллоҳ таборака ва таолонинг ҳар бир нарса устида турувчи экани ва ҳар бир турувчи нарса Унинг сабабидангина туришидир. Шу билан Аллоҳнинг туриши бошқаникига ўхшамайди ва доимийдир. Бу сифат шу даражага етганки,

«Уни мудроқ ҳам, уйқу ҳам олмас».

Яъни У доимо сергак, Унинг туриши бир лаҳза ҳам сусаймайди.

«Осмонлару ердаги нарсалар Уникидир».

Осмонларда нимаики бўлса, ерда нимаики бўлса, ҳамма-ҳаммасининг эгаси Аллоҳдир. Бу эгалик умумий бўлиб, ҳеч нарсаны четда қолирмайди. Бу эгаликни ҳеч бир нарса чегаралай олмайди.

«Унинг ҳузурида Ўзининг изнисиз ҳеч ким шафоат қила олмас».

Бу ҳам улкан сифатлардан бўлиб, Аллоҳнинг ва банданинг мақомини баён қилиб беради. Бандаларнинг барчаси, ким бўлишидан қатъи назар, Аллоҳнинг ҳузурида бандалигини тан олиб, туриб қоладилар. Бу бандаликни чукур ҳис этиш шу даражага етганки, ҳатто ҳеч ким орага тушиб, бирорвга шафоатчилик қилишга ҳам журъат қила олмайди. Факат Аллоҳ изн берганларгина, У Зот берган изн чегарасидагина шафоат қила оладилар. Бу сифат ўтган оятдаги «...ва шафоатчилик йўқ» жумласидан истисно эканини билиб оламиз. Демак, умумий қоидага биноан, шафоатчилик йўқ, аммо истисно тариқасида Аллоҳнинг изни билан бъзи кишилар шафоат қилишлари мумкин.

«У Зот уларнинг олдиларидағи нарсаны ҳам, ортларидаги нарсаны ҳам билур».

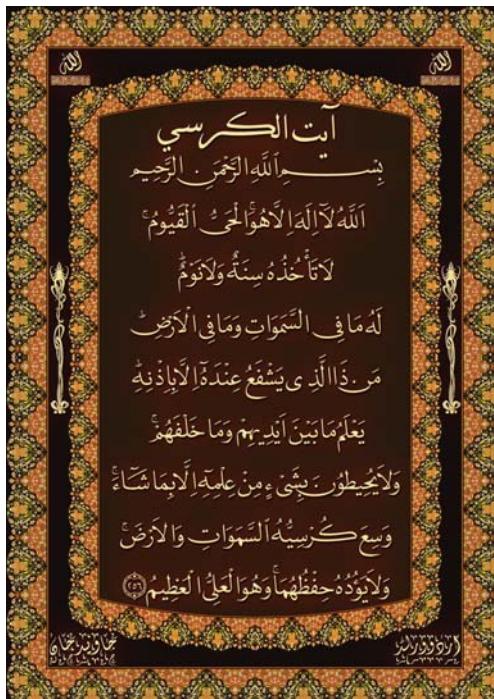
Бу сифат Аллоҳнинг илми шомил илм экани ва У Зот ҳамма нарсаны Ўзининг чексиз илми билан билиб туришини билдиради. Аллоҳ таоло бандаларнинг аввал қилган ишларини ҳам, шунингдек, ҳозир қилаётган ва келажакда қиладиган ишларини ҳам билиб туради. Аллоҳ таолонинг илми чексиз ва ҳамма нарсаны қамраб олган, шу жумладан, бандалари билган ва билмаган нарсаларни ҳам билади. Бандалар эса

«Унинг илмидан ҳеч нарсаны ихота қила олмаслар, Ўзи хоҳлагани мустасно».

Демак, бандалар Аллоҳ билишларини хоҳлаган нарсаларнигина биладилар, холос. Инсон «Илмнинг чўққисига чикдим», деб жар солғанда ҳам, факат Аллоҳ изн берган озгина илмгагина эришган бўлади.

«Курсиси осмонлару ерни қамраган».

Одатда курси мулкка далолат қиласи. Шунинг учун ушбу жумлани бъзи уламоларимиз айтганларидек, «Аллоҳнинг ҳукмронлиги осмонлару ерни қамраб олган», деб тушунсак бўлади.

Аслида эса Курси ва унга тааллукли нарсалар, бинобарин, ушбу жумла ҳақида уламоларимиз ўзларига етган далиллар асосида бир неча хил фикрлар айтганлар.

Жумладан, бальзи уламоларимиз Курсини «илм» деганлар. Шунга биноан, мазкур жумланинг маъноси «Унинг илми осмонлару ерни қамраган» бўлади.

Буюк саҳобий Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анху ушбу жумланинг тафсирида: «Курси лугатда «икки қадам» деган маънони англатади. Аршининг миқдорини Аллоҳдан бошқа билмайди», – деганлар.

Ушбу ва шунга ўхшаш бошқа ривоятларга асосланиб, уламоларимиз: «Курси Аршдан бошқа нарса», – деганлар.

Ибн Жарир Тобарий Абу Зарр розияллоҳу анхудан келтирган ривоятда Набий алайхиссалом: «Аршининг олдиди Курси худди кенг ерга ташланган темир халқага ўхшайди, холос», – деганлар.

Ўтган уламоларимизнинг кўплари: «Курси Аршининг олдига қўйиладиган поғонасимон нарсадир», – деганлар.

Шуларга биноан, ақийда бўйича мутахассис уламоларимиз: «Биз Аллоҳнинг Арши ва Курсиси борлигига иймон келтирамиз. Бу икки нарса одамларнинг арши – тахти ва курсисига ўхшамайди. У иккисининг ҳажми, кайфияти ва сифатини фақат Аллоҳ таолонинг Ўзи билади. Бизнинг эса уларни билишга ҳожатимиз йўқ. Агар ҳожатимиз бўлганида, Аллоҳнинг Ўзи баён қилиб берган бўларди», – дейдилар.

«Уларнинг муҳофазаси Унга оғир келмас».

Яъни Аллоҳ таоло осмонлару ерни муҳофаза қилиб, тасарруф қилишдан чарчамайди. Бу иш Унга ҳеч ҳам оғирлик қиласанди. Бу сифат Аллоҳнинг курдати комил ва чексиз эканини кўрсатади.

«Ва У Олийдир, Буюқдир».

Аллоҳ ҳамма нарсадан юқори ва олийдир, Аллоҳ ҳамма нарсадан улуғдир.

Имом Муслим ва имом Аҳмадлар Убай ибн Каъб розияллоҳу анхудан ривоят қилган ҳадисда Аллоҳнинг Китобидаги энг улуг оят Курси ояти эканини таъкидланган.

Имом Насаий Абу Умомадан ривоят қилган ҳадисда Набий алайхиссалом:

«Ким ҳар фарз намоздан кейин «Курси ояти»ни ўқиса, унинг жаннатга киришини фақат ўлим тўсиф туради, холос», – деганлар. Яъни бу «Ўлмагани учунгина жаннатга кирмайди, агар вафот этса, уни жаннатдан тўсадиган ҳеч нарса қолмайди», деганидир.

Имом Бухорий Абу Хурайра розияллоҳу анхудан қўйидаги ҳодисани ривоят қиласанди:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайхи васаллам мени Рамазон закотини сақлашга вакил қиласанди. Бирор

келиб, тўпланган егулиқдан ҳовучлаб ола бошлади. Уни ушлаб:

– Ҳозир сени Расулуллоҳ соллаллоҳу алайхи вассалламнинг хузурларига олиб бораман, – дедим. У:

– Мени қўйиб юбор, бола-чақам бор, жуда ҳам муҳтожман, – деди. Уни қўйиб юбордим. Тонг отганда Набий алайхиссалом:

– Ҳой Абу Хурайра! Кечаги асиринг нима қилди? – дедилар. Мен:

– Эй Аллоҳнинг Расули, жуда ҳам муҳтожлигидан, бола-чақасининг кўплигидан шикоят қилган эди, раҳмим келиб, қўйиб юбордим, – дедим. У киши алайхиссалом:

– Сенга ёлғон гапирган бўлиб, қайтиб келса-чи? – дедилар. Набий алайхиссаломнинг «қайтиб келса-чи», – деганларидан унинг яна келишини билдим ва пойлаб турдим. У келиб, яна егулиқдан ҳовучлаб ола бошлади. Уни тутиб олдим ва:

– Сени Расулуллоҳнинг олдиларига олиб бораман, – дедим. У:

– Мени қўйиб юбор, бола-чақам бор, жуда ҳам муҳтожман, – деди. Раҳмим келиб, уни қўйиб юбордим. Тонг отганда, Набий алайхиссалом:

– Ҳой Абу Хурайра, кечаги асиринг нима қилди? – дедилар. Мен:

– Эй Аллоҳнинг Расули, жуда ҳам муҳтожлигидан, бола-чақасининг кўплигидан шикоят қилган эди, раҳмим келиб, қўйиб юбордим, – дедим. У киши алайхиссалом:

– Сенга ёлғон гапирган бўлиб, қайтиб келса-чи?

– дедилар. Учинчи марта пойлаб туриб, яна ушлаб олдим ва:

– Энди уч марта бўлди, сени Расулуллоҳнинг хузурларига албатта олиб бораман. Ҳар сафар «Қайтиб келмайман», – деб, яна келасан, – дедим. У:

– Мени қўйиб юборсанг, Аллоҳ сенга манфаат берадиган сўзларни ўргатиб қўяман, – деди. Мен:

– Улар қандай сўзлар? – дедим. У:

– Кўрпангга кириб ётганингда «Курси ояти»ни ўқисанг, Аллоҳ тарафидан сени қўриқчи қўриб турадиган бўлди. Тонг отгунча сенга шайтон яқинлашмайди, – деди. Эртасига Расул соллаллоҳу алайхи васаллам:

– Ўзи ёлғончи бўлса ҳам, сенга рост гапириди, – дедилар ва: – Уч кундан бери ким билан гаплашаётганинги биласанми, эй Абу Хурайра? – дедилар. Мен:

– Йўқ, – деган эдим, у киши алайхиссалом:

– Ўша шайтондир, – дедилар».

*Бақара сураси, 255-оят
«Тафсири ҳилол»дан.*

ҲОЖИ ОНАНИНГ ТАБРИКЛАРИ

Зиё ва маърифатга йўғрилган сайт иши давомли бўлсин...

Ушбу файлди кунларда мен [islom.uz](#) соҳибларининг, портал хизматчилари-нинг хонадонида яшаётган бир одам сифатида уларни табрикламоқчиман. Кечасими, кундузими, қачон йиғилиб қолишса, хоҳ Ҳазрат билан мулоқот, хоҳ [islom.uz](#)га алоқаси бор бошқа кишилар билан суҳбат бўлсин, гоҳида уларнинг сайтҳақида, Исломоламидаги янгиликлар хусусида ўртоқлашаётганларига, гоҳида эса [islom.uz](#)да амалга ошира олмаётган баъзи ишлари хақида қайгураётганларига гувоҳ бўламиз.

Сайтни тайёрлаб, ўкувчиларга етказиш жараёнидаги ўзига хос қийинчиликлардан бевосита бўлмаса ҳам, гоҳ-гоҳида хабардор бўлиб турамиз. Лекин кўп минг сонли муҳлислар, ўкувчилар қаторида [islom.uz](#) саҳифаларида маълумотлардан фойдаланаман, улар билан қизиқаман. Ушбу сайт очилганидан буён [islom.uz](#) ходимларининг ҳоллари, уларнинг саъи-ҳаракатлари билан танишман. Улар билан елкама-елка доим биргаман. Уларнинг тинимсиз изланишлари, мана шу эзгу ишга қанчалик айғуриш билан зларини бағишлиб, хоҳ эркак бўлсин, хоҳ аёл, барчалари астайдил меҳнат қилишади.

Албатта, бундай нарсалар ўз-ўзидан бўлмайди. Яхши ният билан амалга оширилган улуғ ишларнинг эса фойдаси

ҳам ниятга яраша улуғ бўлади. Ҳозирги кунда китоб ҳам сайт, ахборот ҳам сайт, устоз ҳам сайт. Авваллари бирор маълумот олмоқчи бўлсангиз ёки бир илмни ўрганмоқчи бўлсақ, газета-журналларга, китобларга мурожаат қилар эдик. Ҳозир эса ҳаммаси бир ерда жамлангани, унда диний илмлар ҳам, дунёвий илмлар ҳам мужассамлиги нихоятда қувонарли ҳолдир.

Олдиларига эзгу мақсадларни қўйиб, бу йўлда хормай-толмай меҳнат қилаётган сайт ходимларига Аллоҳ таолодан сиҳат-саломатлик, ишларида муваффақиятлар тилайман. Мазкур сайтнинг фаолияти узоқ йилларгача бардавом бўлсин. Инсонларнинг диний билимларини оширишда, динга бўлган муҳаббатларини кучайтиришда, уларнинг қалбларидағи саволларига жавоб беришда ҳамда яна бир қанча зиё ва маърифат нури илиа йўғрилган фаолиятларида муваффақиятлар тилайман.

[Islom.uz](#) сайтининг марғуб ишлари давомли бўлсин, ўйлаганимиздан ҳам чиройли натижаларга эришсин. Яна кўп йиллар давомида ҳалқнинг севимли сайти, мусулмонлар билан бирга яшайдиган яқин ҳамроҳи бўлишини тилаб қоламан.

Islom.uz сайтидан олинди.

Умар розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:
«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Албатта, амаллар ниятга боғлиқдир. Албатта, ҳар бир кишининг ният қилган нарсаси бўлади. Бас, кимнинг ҳижрати Аллоҳ ва Унинг Расули учун бўлса, унинг ҳижрати Аллоҳга ва Унинг Расулига бўлади. Кимнинг ҳижрати дунё учун бўлса, унга эришади. Ёки аёл учун бўлса, уни никоҳлаб олади. Бас, унинг ҳижрати нима учун қилинган бўлса, ўшанга бўлади», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишиган.

Бу ҳадиси шариф ҳазрати Умар розияллоҳу анхудан ривоят қилинмоқда. У киши билан «Муқаддима»да танишиб ўтганимиз.

Пайғамбаримиз алайҳиссалом бу ҳадисларида ниҳоятда қисқа иборалар билан бир олам маънени баён этганлар. Шунинг учун ҳам уламоларимиз бу ҳадиси шарифни алоҳида эътибор билан, ўрганиб чиққанлар.

Имом Аҳмад ибн Ҳанбал розияллоҳу анху:

«Илмнинг учдан бири шу ҳадисда», деган эканлар.

Чунки, банданинг савоб қасб қилиши уч нарса – дил, тил ва бадан орқали бўлади. Бу ҳадисда дил орқали бўладиган нарса тўла баён қилинган. Қолаверса, дин ички ва ташқи амаллардан иборат. Ният ички амал ҳисобланиб, қалб билан бўлади.

Имом Шофеъий раҳматуллоҳу алайҳи эса:

«Илмнинг ярми шу ҳадисда», деган эканлар.

Имом Абу Довуд раҳматуллоҳи алайҳи эса:

«Бу ҳадис Исломнинг мадори бўлган ҳадислардандир. Инсоннинг дини учун тўртта ҳадис кифоя:

1. «Албатта, амаллар ниятга боғлиқдир».

2. «Бирортангиз токи ўзи яхши кўрган нарсанни биродарига ҳам яхши кўрмагунча мўмин бўла олмайди».

3. «Киши Исломининг гўзал бўлиши ўзи учун бехуда нарсаларни тарк қилишидадир».

4. «Албатта, ҳалол очик-ойдиндир, ҳаром очик-ойдиндир», ҳадисларидир», деган эканлар.

Бу ҳадиси шариф муҳаддислар ва бошқа уламолар ичида «Умму Қайснинг муҳожири ҳадиси» номи билан машҳур. Ҳадиснинг бундоқ ном олиши бежиз эмас. Умму Қайс исмли маккалик муслима аёлга бир киши уйланмоқчи бўлган экан. Умму Қайс: «Мен Мадинага ҳижрат қилиб кетмоқдаман. Сен ҳам мусулмон бўлиб орқамдан Мадинага борсанг, сенга тегаман», дебди.

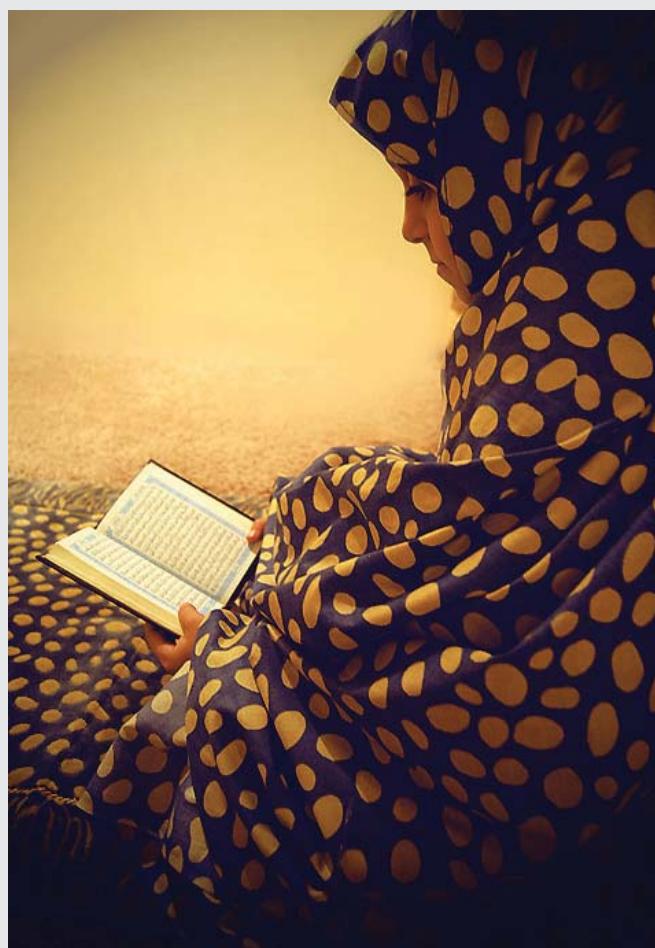
Ҳалиги одам ўн кун йўл юриб, Маккадан Мадинага келибди. Умму Қайсни излаб топиб, ўз ниятини яна айтибди. Шартни амалга оширгани учун Умму Қайс ҳам рози бўлиб, оила қурибдилар.

Маълумки, ҳижрат улуғ мақом. Дину диёнат учун ҳижрат қилган одамга улкан мартабалар ваъда қилинган. Аммо бу одам бир аёлга уйланиш учун ўн кун йўл юриб, Маккадан Мадинага келди. Агар Умму Қайсга уйланиш нияти бўлмаса, келмоқчи эмас эди. Энди бу одамга ҳам муҳожирлик мартабаси бўладими? Мана шу нарсалар саҳобаи киромлар томонидан Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламдан сўралганда, У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам юқоридаги ҳадисни айтганлар.

Энди ҳадиси шарифни батафсил ўрганиб чиқайлик:

«Албатта, амаллар ниятга боғлиқдир».

Яъни, ҳар бир амал ниятга қараб баҳоланади. У тил билан бажараладиган амалми, бадан билан адо этиладиганми, фарзми, вожибми, суннатми, нафлми, ишқилиб, ҳаммасининг тўғри бўлиши

ниятга боғлиқ. Шариат ҳукми бўйича ният қилинмай адо этилган амал қабул ҳисобланмайди.

«Албатта, ҳар бир кишининг ният қилган нарсаси бўлади».

Нимани ният қилса, ўша ниятидаги нарсага эришади. Пешин намози фарзини ўқияпман, деб ният қилса, ўша намознинг савобини олади. Нафл рўза тутаяпман, деб ният қилса, нафл рўзанинг савобини олади.

«Бас, кимнинг хижрати Аллоҳ ва Унинг Расули учун бўлса, унинг хижрати Аллоҳга ва Унинг Расулига бўлади».

«Хижрат» лугатда бирор нарсадан ажраш, унинг хижронида қолишни англатади.

Шариатда эса, Аллоҳ ва Унинг Расули розилигини тилаб, дину диёнат йўлида Маккани тарк этиб, Мадинага боришга айтилган. Кейинчалик дину диёнат йўлида ўз ватанини ташлаб, бошқа юртларга кўчиб кетиш «хижрат» деб атала бошлади.

Демак, Аллоҳ ва Унинг Расули учун, деган ният билан хижрат қилган одам ҳақиқий муҳожир бўлади. Аллоҳ таоло ва Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам томонидан муҳожирларга ваъда қилинган мартабаларга эришади.

«Кимнинг хижрати дунё учун бўлса, унга эришади».

Молу дунё қасдида, унга эришиш ниятида хижрат қилган бўлса, ўшангагина эришади.

«Ёки аёл учун бўлса, уни никоҳлаб олади».

Умму Қайсни никоҳлаб олган кишига ўхшаб ниятига етади.

«Бас, унинг хижрати нима учун қилинган бўлса, ўшанга бўлади».

Яъни, молу дунё ва аёлдан бошқа нарсани, мисол учун, дўст орттириш, саёҳат қилиш, давлат қуришга тайёрланиш, касб ўрганиш ва яна бошқа нарсаларни ният қилган бўлса, ўша нарса учун бўлади.

Демак, ҳамма нарса ниятга боғлиқ. Амал бир хил, аммо ниятга қараб турли натижалар беради. Энди шу ҳадиси шариф айтилган даврда Маккадан Мадинага кўчиб ўтиш амалини олайлик.

Ушбу амал маълум масофани босиб ўтиб, Маккани тарк этиш ва Мадинани ватан тутиш билан бўлади. Шу ишни Аллоҳ таоло ва Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам буюрганлари учун менга вожиб бўлди, Маккадан Мадинага хижрат қилмасам гуноҳкор бўламан, агар хижрат қилсан

савоб оламан, деб ҳижрат этган одам муҳожир саналади. Кўриниб турибиди, Аллоҳнинг ва Унинг Расулининг розилигини топаман, деган ният билан ҳижрат қилган одам ҳақиқий муҳожир тариқасида ажру савобга эришади. Шу билан бирга молу дунё топиши ҳам, оила қуриши ҳам мумкин.

Агар бир одам мазкур ишни фақат молу дунё топиши ният қилиб амалга оширса, молу дунё топиши мумкин, лекин муҳожирларлик даражасига эриша олмайди. Муҳожирларга бериладиган ажру савобдан баҳраманд бўлмайди.

Учинчи бир киши худди шу амални Умму Қайснинг «муҳожир»ига ўхшаб, бир аёлни никоҳлаб олиш ниятида қилади. У ўша аёлни никоҳлаб олиши мумкин, лекин муҳожир бўла олмайди. Муҳожирга ваъда қилинган ажру савоб ва улуғ мартабага ҳам эришмайди. Чунки у ниятни бошқа нарсага қилган.

Ушбу ҳадиси шариф ниятни тўғрилаш, яхши ният қилиш орқали кўп нарсаларга эришиш йўлини очиб бермоқда. Ниятсиз ҳеч бир ибодат тўғри бўлмаслигини баён қилмоқда. Ният билан одатдаги оддий бир иш ибодатга айланishi мумкин. Аксинча, ниятсиз ибодат ҳам одатдаги оддий ишдан фарқ қилмай қолиши мумкин.

Мисол учун, бир киши масжидда ўтирибди. Агар ўша одам дам олишни ният қилган бўлса, амали одат бўйича дам олади, савоб олмайди. Аммо, ўтиришдан эътикофни ният қилса, ҳадисда айтилгани учун қиласяпман, деган ният билан ўтирса, бу ўтириш ибодатга айланади. Унинг учун савоб олади.

Бир одам ҳаммомда ювинмоқда. Агар у ғуслини ният этиб: «Шариатимизда буюрилгани учун қилмоқдаман», деган қасд билан қилса, ибодат ўрнига ўтади. Аммо тозалик учун қиласяпман, деган ниятда бўлса, тозаликка эришади, ибодат ниятини қилмагани учун савобга эришмайди.

Шариатимиз оила қуришга амр қилган: Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Никоҳ менинг суннатимдир, ким менинг суннатимга рағбат қилмаса, мендан эмас», деганлар. Шунинг учун оила қуришни ният қилдим, деган одамнинг оилавий ҳаёти ибодат бўлади. Уйланиб, шаҳватимни бир қондирай, деган ниятни қилган киши, ўша ниятига эришади, ажру савобнинг яқинига ҳам йўламайди.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Илм талаб қилиш ҳар бир мусулмонга фарз», деганлар.

Халқимнинг, эл-юртимнинг мен ўрганадиган илмга эҳтиёжи бор, фарзи кифояни адо этишим керак, деган ният билан илм ўрганувчи киши ибодатда бўлади. Фаришталар унинг оёқлари остига қанотларини ёйиб туради. Шу одам улуғ ажр ва буюк мартабаларга сазовор бўлади. Илм олсам, молу дунё топаман, мансабга эришаман, дея ният қилган одам молу дунё ва мансабга эришиши мумкин, аммо ажру савобга эга бўла олмаслиги аник.

Ислом шариати наздида «динимиз менга ахли аёлимнинг нафақасини вожиб қилган, ҳалол йўл билан, ҳалол луқма топиб, ахли аёлимга тутай» деган ният билан далада ишлаётган дехқон, дастгоҳ олдида турган ишчи, ўз касбидан қолмаётган хунарманд, ўз вазифасини адо этаётган идора ходими ёки зиёли ибодат қилаётган бўлади. Бундан бошқа ниятни қилган одам эса, мўлжалдаги нарсасига эришиши мумкин, аммо ажру савобга етиша олмайди.

Динимизда хайвонларга меҳрибон бўлишга, уларни оч ва сувсиз қолдирмасликка амр қилинган, шу амрга биноан иш тутишим керак, деган ниятдаги одамнинг хайвонларни боқиб қараши ҳам ибодат ҳисобланади. Ўшанга яраша ажру савобини олади. Аммо мол-қўйимни яхшилаб боксам гўшти кўп бўлади, сотиб пул қиласман, деган ниятдаги одам гўштга, молу пулга етишиши мумкин, аммо ажру савобга эришмаслиги аник.

Бу қоидани инсон ҳаётига батамом қўллаш мумкин. Шунда киши ҳаётининг ҳар бир дақиқаси, ҳатто уйқуси ҳам ибодатга айланади. Ким хуфтон намозини ўқигач, тахорат билан ётиб, эрталаб туриб бомдод намозини ўқиса, кечаси билан ибодат қилиб чиққан ўрнига ўтади, деган маънодаги ҳадислар бор.

Инсон ҳалол-пок юриб, Аллоҳнинг кўрсатмаси бўйича яшаш ниятида еб-ичса, бу ҳам ибодат ҳисобланади. Ислом инсон ҳаётини диний ва дунёвий ҳаётга ажратмайди, деганимизнинг маъноси шу. Аллоҳ таоло «Мен инсу жинларни фақат Менга ибодат қилишлари учун яратдим», деганинг маъноси шу.

«Ислом дини – осонлик дини», дейилишининг маъноси ҳам шу. Исломда бошқа дин ва тузумларда одат ва зарурат ҳисобланган нарсалар осонлик

билан, биргина ниятни тузатиш билан ибодатга айланади. Исломда киши ниятни яхши қилиши билан, шариат кўрсатмасига биноан ҳалол-пок йўл тутиши билан ҳатто ўз шаҳватини қондириши, кийиниши, еб-ичиши ва бошқа эҳтиёжлари ни қондиришини ҳам осонгина ибодатга айлантира олади.

Ҳа, Ислом яхши ниятлар, яхши амаллар динидир, мусулмон киши яхши ниятли, яхши амалли инсондир. У ўз ҳаётининг ҳар бир лаҳзасини, ҳар бир амалини Аллоҳга ибодатга айлантириши мумкин. Чунки инсон ҳаётининг ҳар бир соҳасида Исломнинг кўрсатмаси бор.

Мусулмон шунчалар баҳтли инсонки, ўша кўрсатмаларни ўрганиб, ниятини уларга мослаб яшаса, унинг оддий ҳаёти ибодатга айланади.

Мусулмон кишининг ибодатга айланмайдиган амали йўқ, унинг шахсий, оилавий, ижтимоий, иқтиносидий, сиёсий, адабий ва бошқа амаллари барчаси ибодат бўлиши мумкин. Бунинг учун эса ундан кўп нарса талаб қилинмайди. Ўз динининг кўрсатмаларини ўрганиб, ниятини унга мосласа кифоя. Шу йўсинда бутун ҳаёти ибодатга айланади.

Лекин биз ўзимизга берилган ушбу улкан имкониятдан фойдаланаямизми? Албатта, йўқ! Кўпчилигимиз мусулмонликни даъво қилганимиз билан Ислом дини нималигини билмаймиз. Озгина билганларимиз ҳам ўша билганимизга амал қилмаймиз. Ҳатто қилган мисқолча амалларимизни ҳам Аллоҳ ва Унинг Расули учун, деб қилмаймиз.

Баъзиларимиз намоз, рўза, никоҳ ўқитиш ва жанозага ўхшаш нарсаларни диндан деб, қолган ҳамма нарсани дунёвий деб санаймиз. Мусулмон одамга намозни фарз қилган Аллоҳ ҳалол касб қилишни ҳам фарз қилганини унутамиз. Намоз фарзини адо этишни ибодат ҳисоблаймиз-у, ҳалол касб қилишни фарз ибодат ҳисобламаймиз.

Ахир бутун борлиқ Аллоҳнинг мулки эмасми? Бутун инсонлар Аллоҳнинг бандаси эмасми? Ислом Аллоҳнинг дини эмасми?

Аллоҳ Ўзи яратган борлиқда нимани хоҳласа, ўшани қиласидиган Зот эмасми? Ахир У Ўзи яратган бандасига хоҳлаган амрини бергувчи Зот эмасми? Аллоҳ Ўзининг охирги дини Исломни баркамол дин қилиб, инсон ҳаётининг ҳамма соҳаларини қамраб оловчи қилган Зот эмасми?

Мусулмон одам ҳеч қачон динни ва унинг ах-комларини, буйруқ ва қайтариқларини муҳокама қилмайди. Балки динда нима келса, ўшанга сўзиз таслим бўлгани учун мусулмон номини олган. Мусулмон одам ўз динини пухта ўрганиб, унга тўлиқ амал қилишга ўтсагина комил мусулмон саналади.

Бунинг учун эса, киши ҳамма нарсада Аллоҳнинг ҳукми қандай эканини билиши керак бўлади.

Шунинг учун ҳам Исломни тинмай ўрганмоғимиз, ҳар бир амалимизни шариатимизга мувофиқ қилишга ҳаракат этмоғимиз лозим.

Ана шундагина ҳар бир нарсада яхши ният қила оладиган бўламиз.

Ана шундагина ҳар бир ишимизни ибодатга айлантириш имконига эга бўламиз.

Ана шундагина бутун ҳаётимизни Аллоҳга ибодат қилган ҳолда ўtkаза оламиз.

«Ҳадис ва Ҳаёт»дан олинди.

ДАМАШҚДАН ТОШКЕНТГА МАКТУБ

Бутий муҳаббати ила уриб турган қалблардан нидо

Бисмиллахир Роҳманир Роҳийм

Ассалому алайкум. Оламларга раҳмат қилиб юборилган Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васалламға, у зотнинг оиласынан да саҳобалари – ҳамма ҳаммаларига салоту саломлар бўлсин!

Аммо баъд: Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло ушбу замонда Шом ерини буюк уламолар билан хослашни истади. Улар илмни ўрганиб, бутун ҳаётлари ва вақтларини даъвату таълим йўлида сарфладилар. Бирор мансаб, бойлик ёки обрўга кўз тикмадилар. Бу билан улар ер юзининг барча тарафларида иймон аҳлининг ифтихори бўлишга эришдилар.

Ана шундай уламолардан бири шайхимиз, имомимиз, ҳабибимиз Доктор Мұхаммад Саъид Рамазон Бутий раҳимаҳуллоҳу таоло эдилар. Иймон ва такво хонадонида дунёга келган бу зот, ўзимиз билгандек, Аллоҳ азза ва жалланинг тоатида ўсиб улғайган эдилар. Ҳаётларининг ilk дамларидан бошлаб ўзларини илмга бағишиладилар. У киши том маънода иктидор соҳиби эдилар.

Саъид Рамазон Бутий ҳазратлари илм ва даъват йўлидаги азму ҳимматларининг буюклиги ила барчанинг эътиборини қозонган эдилар. У кишининг таъсир доиралари ва даъватлари фақат Сурия, Шом ёки араб ўлкаларида чекланиб қолмади, балки бутун жаҳонни камраб олди. Биз у кишининг Европа парламентларида инсонларга Исломни танитиб, унга даъват этиб, хутба қилаётганинни кўрар эдик. Ёши улғайиб қолгани, чарчаб қолганига қарамай, шарқу ғарб бўйлаб бор кучи

билан дарс ва маърузалар тақдим қилаётганига гувоҳ бўлардик, Осиё, Европа ва бошқа юртлардаги муфтийлару уламолар билан доимий алоқада, боғланиб туришларини эшитардик.

Шайх севадиган ҳалқлардан бири Ўзбекистон аҳли эди. Бу ажойиб юрт асрлар давомида Ислом оламига ўз таъсирини кўрсатиб келгандир. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг суннатлари сақланиб келишида энг катта восита бўлган зотлардан бири имомимиз Абу Абдуллоҳ Мұхаммад Бухорий ҳам шу юртдан чиққан. Бу ўлқадан имом Термизий, Нақшбандий каби диннинг ҳаётимизда сақланиб қолишида, унда собитқадам бўлишимизда ўзларининг буюк ҳиссаларини қўшган кўплаб алломалар чиққан.

Ўзбекистонликлар хозирги замонда ҳам ўзларининг вафодор, меҳр муҳаббатли ва шарафли ҳалқ эканликларини кўрсатдилар. Бундан олти ой мукаддам шайх Бутий раҳимаҳуллоҳ шаҳид бўлганларида, у кишининг фироғига энг кўп маҳзун бўлганлардан бўлдилар. Гўё улар шайх Бутий билан бирга яшагандек. Улар Куръони Карим хатмларини бошлаб юборишиди. У кишига ва тутган йўлларига вафою муҳаббат изҳори ўлароқ ҳамда келажакда Аллоҳ у кишининг раббоний мұхаммадий йўлида юрадиган авлодларни чиқариши умидида кетма кет юзлаб хатмларни ўқишиди.

Бугун фазилатли Шайх Мұхаммад Содик Мұхаммад Юсуф жанобларига қарашли бўлган исломий электрон сайтларнинг ишга тушганига ўн йил тўлгани муносабати билан биз, Бутий ҳазратларининг шогирдлари сайт ходимлари ва Ўзбекистондаги барча севикли дўстларимизни ушбу муносабат билан муборакбод этиб, ўз табрикларимизни тақдим қиласиз. Аллоҳдан уларнинг даъват ва хайр йўлида собитқадам бўлишларини сўраб дуо қиласиз.

Аллоҳ азза ва жалладан бу амаллар холис Ўзининг мукаррам Юзи учун бўлишини, келажакда муборак авлод тарбиялашда асос бўлишини сўраймиз. Яна бир марта айтамиз. Биз Дамашқдан туриб, Тошкентга, бутун дунёга хитоб қиласиз: Куръон йўлида, Раҳмон муҳаббати билан, Сайидул анъомнинг суннатларига мувофиқ яшаган бу Имом – шайх Бутийнинг муҳаббати билан урадиган қалблар бўламиз!

«Санабқо маъал Бутий» («Бутий билан қоламиз») саҳифаси, шайх Бутий шогирдлари. Islom.uz сайтидан олинди.

Азизлар! Бу мактуб бошларига мусибат тушиб турган аҳли иймонлардан келди. Ўқиганлардан уларнинг ҳақларига дуо қилиб туришларини сўраб қоламиз.

ШАЙХ МУҲАММАД СОДИҚ МУҲАММАД ЮСУФ ҲАЗРАТЛАРИ ОИЛАДА

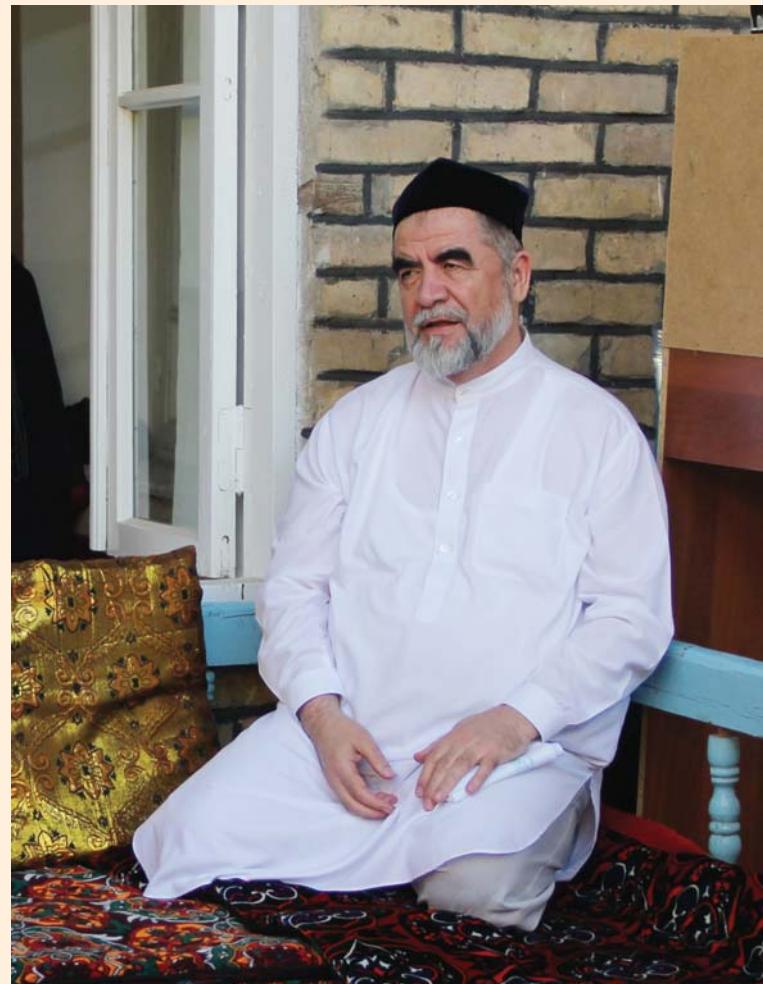
Фазилатли шайх ҳазратлари инсонларга буюк олим, муҳтарам устоз сифатида танилганлар. Албатта, бундай таниқли инсоннинг оиласига бўлган муносабатларини билишни истаганлар кўп. Бу истак айниқса аёлларимизда кучлидир. Шайх ҳазратларининг оиласидаги ҳолатларига назар ташлайдиган бўлсак, айни суннат соҳиби, бошқаларга шаръий намуна эканликларининг гувоҳи бўламиз.

Фарзанд сифатида ҳазрат ўта итоатли ўғил бўлганлар. Ота-оналари у кишидан ҳеч қачон шикоят қилмаганлар. Ота-оналарига нисбатан одоблари ва эҳтиромлари жуда юксак эди. Ҳазратимиз ҳадиси шарифда: «Қачонки одам боласи ўлса, амали кесилади. Магар уч нарсадан: жорий садақадан, манфаат оладиган илмдан ёки унинг ҳаққига дуо қиладиган солиҳ фарзанддан кесилмайди», деб зикр қилинган фарзанд мисолидадирлар.

Ҳазратнинг волидалари Собирахон онага (Аллоҳ у кишини раҳмат қилсин) нисбатан муҳаббатлари ва ҳурматлари чексиз эди. Фурбатда юрганларида онаизорларининг дийдорларига тўя олмай, жудо бўлганлар ва бу жудоликни оғир кечиргандар. У кишининг қайғуларига Каъбатуллоҳнинг деворлари тасалли бўлган. Волидаларининг вафотигача соч-соқолларига бирорта оқ тушмаган эди. Бу оғир жудоликдан кейин тезда соч-соқолларига оқ оралай бошлади. У киши волидаларига атаб марсия ёзганлар.

Ҳазратнинг битта укалари ва битта сингиллари бор. Ҳазрат уларни ҳеч қачон «сен» демаганлар. Икковларига доим ғамхўрлик қиладилар, жиянларини ўз фарзандларидек кўрадилар.

Шайх ҳазратлари ўзлариниг устозлари Исмоил Маҳдум Сотти Охун ўғлига куёв бўлганлар. Ҳам устозлари, ҳам қайноталари бўлмиш Исмоил Маҳдум отани ниҳоятда ҳурмат қилганлар. У кишининг сўнги нафасларигача хизматларида бўлганлар. Устозлари вафот этганларида,

ёлғиз ўzlари марҳум билан қолиб, кечаси билан у кишидан айрилмаганлар.

Суннатга мувофиқ қайта-қайта «Аллоҳумма ажирни фи мусибати вахлуфни хойром минҳа»-ни ўқийдилар. Бу айрилиқдан кейин уч ой ўтиб, Аллоҳ у кишига ўғил фарзанд беради ва унга устозларининг исмини қўядилар.

Ҳазрат қайноналарини ҳам ўз оналаридек кўргандар. Оналари ва қайноналарига ҳар доим бир хил ҳадялар олганлар. Ҳозирда ҳам тез-тез қайноналарининг зиёратларига борадилар. Қайноналари ҳазратни ўзларининг ўғилларидан ҳам зиёда кўрадилар ва ҳақларига кечаю кундуз дуо қиладилар.

Ҳазратнинг рафиқалари Фотимахон ҳожи она келинчаклик пайтларида аввал Бухорода, сўнгра Тошкентда талаба бўлиб ўқиган умр йўлдошини уйда қолиб кутиб яшадилар. Тўнғич ўғиллари туғилганидан кейин талаба илм олишни давом эттиргани Либияга қараб жўнаб кетдилар. У ерда тўрт йил давомида таҳсил олдилар. Шу вақт мобайнida сўзларининг дуру гавҳарини йиғиб, рафиқаларига мактублар битдилар. «Ҳаётимнинг энг оғир ва қийин дамларида мана шу мактублар менга далда ва тасалли бўлган», дея эслайдилар ҳожи она. У киши бу мактубларни сандиқчага солиб, ҳалигача сақлайдилар.

Ҳазрат оилада адолатли, меҳрибон ва ғамхўрдирлар. Ёшлик чоғларида баъзида аҳлларига уй юмушларида ҳам кўмаклашганлар. У киши ҳожи онани ниҳоятда хурмат қиладилар, ҳар бир ишда маслаҳатлашадилар, ҳожи онанинг ҳар бир сўзларини инобатга оладилар. Аёл киши яхши гапнинг гадоси, дейишади. Ҳазрат ўз рафиқаларидан яхши гапни ҳеч қачон аямайдилар. Ҳар бир қилган амаллари учун эринмай таҳсиллар айтадилар. Вақти-вақти билан эркалаб, мақтаб ҳам турдилар.

Ҳасислик мазамматли сифат бўлиб, айниқса аёллар эркакдаги бу сифатни жуда ёмон кўришади. Бу табиий ҳолат, чунки аёл эрга қарамдир. Ҳазрат сахийлик маъносида ҳам ҳаммага ўрнакдирлар. Аҳлларини бир нарсага зориқтириш у ёқда турсин, ҳаётда бирор марта тақдим этган нарсаларини миннат ҳам қилмаганлар. Чунки бу ишни у киши Аллоҳ учун қилганлар, бу ишни эр кишининг вазифаси деб, уни гапириб, миннат қилишни эса ор деб билганлар.

Ҳазратнинг рафиқаларига бўлган юксак эҳтиромларини бошқалар ҳам яхши билишади. Ҳазрат одамларга ҳам ҳожи она ҳақларида доим яхши гапларни айтадилар, ўзларининг у кишига бўлган меҳрлари ва хурмат-эътиборларини ҳеч яширмайдилар.

Хизмат сафарларига қўпинча рафиқаларини ўзлари билан олиб кетадилар ва у ердаги муҳтарам инсонларга у кишини таништирадилар. Эринмай ҳожи онанинг саъй-ҳаракатлари ва фаолиятларини гапириб берадилар.

Фарзандларига келсак, уларни ҳеч қачон урмаганлар, уларга қаттиқ гапирмаганлар. Уларга

нисбатан энг катта жазолари – гапирмай қўйиши бўлган, холос. Ўғиллари Исмоилжонни кичиклик пайтида «тойчоқ» деб эркалар эдилар. Ёлғизгина ўғиллари Исмоилжон у кишининг ўнг кўлларицир. Ҳамма ишларини шу ўғиллари билан маслаҳат қиладилар ва айни пайтда сирдошлари ҳам шу кишидир.

Қизларига нисбатан ҳам жуда латиф муоммада бўладилар. Уларни эъзозлаб, уларга алоҳида эътибор берадилар. Одинахон қизлари туғилганида, у киши Либияда таҳсилда эдилар. Бу хабарни эшитиб, жуда хурсанд бўлганлар ва ўша ердаги талabalарга дарров ақиқа маросими қилиб берганлар. Жажжи чақалоққа атаб мактуб йўллаганлар. Одинахоннинг болалик дамлари кўпроқ отаси билан ўтган. Кенж қизлари Оминахон туғилганида ҳам ниҳоятда хурсанд бўлганлар ва катта ақиқа берганлар.

Шайх ҳазратлари қизларига айниқса илм-мърифат масаласида жиддий ёндашадилар. «Ҳа, бу аёл киши», деб қўл силтамайдилар. Таҳсил олишлари учун бор имкониятни ишга соладилар. Ўзлари турткি бўлиб, кўллаб-куватлаб, кўмакдош бўлиб турдилар. Бирор ердан совға-салом билан қайтадиган бўлсалар, суннатга мувофиқ совға беришни қизларидан бошлайдилар. Ёлғиз келинларини ҳам қизлари қаторида кўрадилар. Кўнгилга қараш ва эркалаш борасида шариат ишлари ва одоб-ахлоқдаги талабчанликлари ҳам ўз ўрнидадир. Фарзандларини тез-тез тартибга қафириб, ваъз-насиҳат қилиб турдилар.

Ҳозирги кунда ҳазратимизнинг етти нафар набиралари бор. Шайх жаноблари ҳар гал набира кўрганларида, дарров шукр саждасини қиладилар. У киши ҳамма набираларини баробар кўрадилар. Барчасини кўз қувончлари деб биладилар. Ҳар куни ҳаммаси билан кўришиб, ўқишилари ва ишларидан хабардор бўлиб турдилар. Қиз набираларига кўпроқ эҳтимом кўрсатадилар. Набираларига бўлган муносабатлари кўпинча Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Ҳасан, Ҳусайн ва Үмомаларга бўлган муносабатларини ёдга солади.

Аллоҳ таоло ҳазратимизни ва у кишининг хонадон аҳлларини ҳифзи ҳимоясида асрасин.

Юртимизда диний илм ва маърифатнинг ўзига хос юксалишида фазилатли Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф ҳазратларининг асарлари ва у киши бошчиликларидаги [islom.uz](#) портalinинг ўрни жуда бекиёсdir.

Истиқтолга энди эришган пайтларимизда Шайх ҳазратларининг «Ислом соғлиги йўлида» номли янги китобларини ўқиб қолдим. Уни ўқигандан кейин Ислом тўғрисидаги тор фикрларим анчагина кенгайди. Бу китобда Исломни ўзларига никоб қилиб олган турли гурухлар, фирмалар, уларнинг ақийдалари, хулқ-атворлари, кийимлари ҳакида ёзилган эди.

Ўша пайтда бизда ҳам турли гурухлар, турли фирмалар пайдо бўла бошлади. Ислом ҳакида тўла тушунчага эга бўлмаган қўпгина ёшларимиз адашиб, ўшаларнинг орқасидан эргашиб кетдилар. Бунинг сабаби эса уларнинг ҳақиқий диний илмга ва билимга эга бўлмаганлари бўлди. Бу китоб Шайх ҳазратларининг биринчи таълиф қилган китобларидан бири эди.

Аллоҳга беадад шукрлар бўлсинки, ҳозирги кунга келиб, мухтарам Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф ҳазратларининг жамиятимизнинг барча соҳаларини қамраб олувчи бир неча диний адабиётлари чоп этилди. Барча асарлари китобхонга гўёки Ислом динини толқондек туйиб, ошатиб қўйгандек. Мен бир мусулмон аёл

сифатида шундай буюк олимга ўзларидаги илмни, зиёни тарқатишлари учун шароит яратиб бергани учун ҳукуматимиздан ниҳоятда мамнунман.

Ҳозирги кун ёшларига жуда ҳавасим келади. Техника тараққиёти ривожланган шундай бир

даврда яшамоқдаларки, уйдан чиқмасдан, кутубхонага бормасдан, излаган нарсаларини бемалол интернет орқали топа оладилар. Бу ёшларимизнинг ютуғидир.

Ислом дини муқаддас дин ҳисобланади. Мана, 10 йилдирки, Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф ҳазратлари динимиз йўлида ўз насиҳатлари, таълиф қилаётган китоблари, интернет орқали саволларга берган жавоблари орқали холис хизмат қилиб келмоқдалар.

Мен шундай буюк олим ва уламонинг замондоши эканлигимдан фаҳрланаман. Илоҳим, умрлари узун бўлсин, динимиз йўлидаги хайрли ва эзгу ишлари бардавом бўлсин. Аллоҳ азза ва жалла у кишидан

рози бўлсин.

[islom.uz](#) порталида хизмат қилаётган барча азизлар ҳам омон бўлсинлар. Виртуал олам орқали илм ва маърифатни, зиёни тарқатишда бардавом бўлсинлар. Аллоҳ таолодан ишларига ривож ва барака тилаб қоламан.

Марҳабо Каримова

«Ўзингда яширинган айбларни кўришга интилишинг сендан тўсиб қўйилган гайбларни кўришга интилишингдан яхшироқдир».

Одамларнинг қалбларига, уларнинг ҳаёт тарзига кириб боришда шайтоннинг турли-туман услублари, йўллари бор. Масалан, хидоят йўлидан узоқдаги, адашган гумроҳларнинг қалбларига кириб бориш учун уларнинг ҳолига муносиб йўлни танлайди. Кўпинча уларни ҳаром ишлар, ҳалок қилувчи кабира гуноҳларни кўпроқ қилишга унданб, хидоятга бошловчи, хушёр бўлишга, сергак тортишга қулай фурсатлардан узоқлаштиради.

Аммо Аллоҳ таолонинг буйруқларини бақадри-ҳол бажариб юрган аксар оддий инсонларни адаштиришда эса уларнинг ҳам ҳолига яраша алоҳида йўли бўлиб, бу тоифа инсонлардан юқоридаги зало-латга кетгандардан умид киладиган нарсасини умид килмайди. Балки уларни хатарга учрашлари ноаниқ бўлган, тойилтириб юборувчи сирпанчик йўлларга чорлайди. Кўпинча бу йўл ҳам уларни охири бориб биринчи тоифадагиларнинг ҳолатига етказиб қўяди.

Аллоҳ таоло амри маъруф ва наҳий мункар қилиш майдонларига йўллаб қўйган, одамларга ваъз-насиҳат қилиш, уларни тўғри йўлга бошлишни ўзининг бурчи деб биладиган кишиларни чалғитища эса бошқача қуроллар, услублардан фойдаланиб, бу усул юқоридаги икки усулдан бутунлай фарқ қиласди. Ушбу учинчи тоифанинг ичига кириб боришда шайтон кўпроқ одамлар орасида обрў-эътибор қозонишга бўлган

қизиқиши кучайтириш услугидан фойдаланади. Бунинг учун у турли хил сабабларни ўйлаб топиб, унга ҳавола этади ва нафсига васваса қиласди.

Бу васвасаларнинг энг ташвишли, энг хатарлила-ридан бири – иложи борича муридлар ва авом кишилар олдида ўзининг Аллоҳ азза ва жаллага яқинлиги ва У Зотнинг олдидаги мартабасига далолат қилувчи нарсаларни кўз-кўз қилишдир. Кароматлар, гайриоддий ва ўз қўли билан содир қила олиши мумкин бўлган ажойиб ишларни даъво қилиш каби васвасалар таъсирида бу тоифадагиларнинг баъзилари зеҳнига гумроҳларни жалб қилишда, адашганларни тўғри йўлга солишда энг қулай йўл мана шу, деган тушунча ўрнашиб қолади.

Чунки шайтон муршид нафсининг ҳою ҳавасла-ридан кўмак олиб, унинг фикрига ўз хузурида турли ажойиб, гайриоддий ишларнинг зохир бўлиши шогирд қалбida ўзига бўлган ишончни, мухаббатни ва бўйсуниш туйғусини зиёда киласди, деган хаёлни сингдиришга ҳаракат киласди. Бундай ўй-хаёл уни таълим ҳамда ваъз-насиҳат борасида ўтказадиган мажлисли-рининг асосий қисмини Аллоҳ таоло унинг қўли орқали содир килган каромат ва ажойиб ишлар билан чиройли ўтказишга унданб туради. Баъзизда бу нарсалар Расулуллоҳни тушида кўрганлиги, ҳатто баъзизда у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни уйғоқлигига ҳам кўргани ҳақида бўрттириб гапиришгача бориб етади.

Муршиддаги бу тасаввур унинг муридларига ҳам сингиб боради. Улар Аллоҳга яқинлашишнинг,

орифлар ва раббонийлар даражасига кўтарилишнинг ўлчов мезони уларнинг қўлида содир бўладиган гайриоддий ишларда ва гоҳида Аллоҳ уларга берадиган кароматларда намоён бўлади, деб ўйлайдилар. Улардан бирларига Аллоҳнинг буйруқларини бажаришга, қайтариқларидан узокда бўлишга тавфиқ берилса-ю, агар унга бошқаларга берилмаган кашфу-илҳом берилгани ёки Аллоҳ томонидан унга бошқалардан алоҳида, гайриоддий куч-кудрат берилгани сезилмаса, унинг учун бу ибодату тавфиқнинг ҳеч қандай қиймати йўқдек, гўё. Бундай тоифадаги аксар кишилар кундалик ибодатлар, зикрлардан иборат вирду вазифаларни ўзларига мажбурий вазифа қилиб олиб бажариб юрадилар, лекин бундан мақсад Аллоҳ таоло уларга фарз қилган ибодатларни бажариш, зиммалидаги бандалик хақларини адо қилиш эмас, балки ана шу вазифаларни бажариш орқали кашфу илҳом, кароматлар кўрсата олиш даражасига етиб олишидир. (Масалан: Ўзимизда эшитганларимиздан баъзи сўфий йигитларга: «Зикрлар қандай бўляпти, фойдасини се-зяпсизми?» десак, «Бўляпти, ҳозир бор эътиборимни нафий-исботни («Лаа илааха иллаллоҳ» калимасини тилни қимирилатмасдан, қалбда бир нафасда айтишни) кўпайтиришга қаратяпман. Чунки агар бир нафасда мингта ёки беш мингтага етказилса, қабрдаги ҳолатлар кашф бўларкан», дейишарди.) Борди-ю ўз вазифаларини бардавом бажариб юриб, ҳалиги кўзлаган мақсадларига етолмасалар, ҳали ирфон даражасига етолмабмиз, дея ўзларини ишонтирадилар.

Лекин ҳар бир мусулмон яхши билиши керакки, бундай тасаввур Ислом мезонлари ва унинг йўлига мутлақо тескари тасаввур бўлиб, шайтоннинг авраш, васваса қилиш йўлларининг энг хатарлисиdir. Шубҳасиз, Аллоҳ таолонинг бизларни тоатларга, зикрларга ва ҳаром ишлардан узокда бўлишга буюришидан кўзлаган мақсади ҳеч қачон нурларни кўриш, файларни кашф қилиш ёки кўлдаги бир ҳовуч майда тошнинг шакарга айланиб қолиши каби нарсалар бўлмаган. Улардан кўзланган ҳақиқий мақсад, бандани Роббидан узоклаштириб юборадиган қалbdагi кибр, манманлик, мутаассибона тарафкашлик, ҳасад, дунёга қаттиқ хирс кўйиш, мансабпарастлик, шуҳратпарастлик ва ҳоказолар каби касалликлар ҳамда оғатлардан тозалашdir.

Ҳақиқатда ҳам, Жунайд Бағдодий, Имом Мухосибий ва машхур рисола соҳиби Имом Кушайрий каби Китобу Суннатни маҳкам тутган буюк тасаввuf имомлари бизларга тиловати Куръон ва кеча-кундуги зикрларни кўпайтириш зарурлигини ҳамда фарзлардан кейинги нафлларни ҳам кўпайтиришни насиҳат қилар эканлар, айни пайтда тўсатдан пайдо бўладиган гайриоддий ишлар сабабли фитналаниб

қолишдан ҳамда улар ҳакида ҳавас ва эътибор билан фикрлашдан қаттиқ огоҳлантирадилар. Улар Аллоҳ таолонинг буйруқлари ва тоатларини доимо тўғри бажариб юришнинг ўзи айнан ҳақиқий каромат, деб таъкидларидилар.

Замон ўтиши билан нафсимизда тўпланиб борадиган юқоридаги иллатлар аслида касаллик бўлиб, унинг давоси мана шу тоатлар, зикрлар ва Аллоҳ таолога доимо дуо-ю илтижода бўлишидир. Яъни Аллоҳ таоло бизни муваффақ қилган тоатлар, вирдлар ва бошқа хайрли ишларни ўзимизга вазифа қилиб олиб, бажариб юрар эканмиз, ана шу касалликларни эсда тутишимиз ва уларнинг давоси нимада эканини ҳам билишимиз лозим.

Ўқувчи биродарим! Даво учун қабул қилинадиган дорига мурожаат қилганимизда мендан ҳам, сиздан ҳам талаб этиладиган нарса шуки, уни истеъмол қилиш асносида Аллоҳ таоло Ўзи биздан маҳфий қилиб кўйган файбнинг сиру асрорларини кашф қилишга эмас, балки нафсларимизнинг туб-тубида тўпланиб қолган айбларга шифо топиш учун интилишимиз керак. Ибн Атоуллоҳ раҳимахуллоҳ ҳам ушбу ҳикматларида мана шу нарсани бизга насиҳат қилиб, айтадилар:

«Ўзингда яширинган айбларни кўришга интилишинг сендан тўсиб қўйилган файларни кўришга интилишингдан яхшироқдир».

Ҳақиқатда, Аллоҳ таоло ҳам Ўз Китобининг кўплаб оятларида бизни нафсимизни поклашга чорлаб, айтади:

«Дарҳаққат, ким покланса, зафар топадир... ва Робби исмини зикр қилса ва намоз ўқиса» (Альлаа сураси, 14-15-оятлар)

«Батаҳққиқ, ким у(нафс)ни покласа, зафар топди. Ва батаҳққиқ, ким уни булғаса, ноумид бўлди» (Шамс сураси, 9-10-оятлар).

«Бас, айт: «Сенда покланишга (рағбат) борми? Ва сени Роббингга ҳидоят қилсан, шоядки, кўрқсанг» (Назиъат сураси, 18-19 оятлар).

Тазкия – нафсни поклашнинг ўзи нима? У кароматлар соҳиби бўлиш, қишидан турли гайриоддий ишлар содир бўлишими ёки шишани ютиб юбориш, тошни ушласа, қандга айланиб қолишими?

Йўқ, асло! Бу тазкия эмас. Аллоҳга яқинлашиш воситаси ҳисобланмиш тоату ибодатлар бунинг учун жорий қилинмаган. Балки Аллоҳ таоло бандани Ўзининг Китобида باطن الاعْلَم (ботин ал исм) – «маҳфий гуноҳ» деб номлаган қалbdагi яширин касалликлардан даволаш учун жорий қилган.

Агар банда ўзининг улардан тузалганини билса ёки уларни енгигб ўтишга кучи етса, шубҳасиз, сиддиқлар даражасига етганидан хурсанд бўлаверсин. Ҳатто ундан ҳеч қандай одатдан ташқари ишлар со-

дир бўлмаса ҳам, олдида нурлар порлаб турмаса ҳам ва ҳатто Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи вассалламни хоҳ уйқуда, хоҳ уйғоқликда кўрмаса ҳам, майли. Асосийси, қалб касалликлари ва нафс кирликларидан кутулиб олган бўлса бўлди, шунинг ўзи катта баҳт ва ҳақиқий кароматдир.

Аммо ўзингни ҳамон бошқалардан устун тутиб, ўзингга бино қўйишда давом этаётганингни билсанг, неъмат эгаларига ҳасад қилсанг, обрў- эътиборда сендан ўзиб кетганларга нисбатан кек сақласанг ва дунёга қаттиқ хирс қўйиб, унинг қаердан келаётганини фарқламай, тўплайверишга ҳаракат қилаётган бўлсанг, билгинки, сен Аллоҳ таолодан узоқлашиб, Унинг лутфу марҳаматидан тўсилиб қолибсан. Ҳаттоқи одатдан ташқари ишлар, кароматларнинг ҳаммаси сенинг ихтиёргина бўлса ҳам, шубҳасиз, у каромат эмас, истидрождир. (Истидрож – даражамадаражага олиш. Таъриф: Аллоҳ таолонинг кофир ва осийларни дарҳол жазоламай, балки яхшилик қилиб тек қўйиб қўйиб аста-секин олиши) («Қомус»дан).

Агар киши атрофидаги қўпгина муридларнинг унинг хурматини ошириб юбораётганини, қўлини ўпиш учун бир-бирларидан ўзишга ҳаракат қилаётганини қўрса-ю, шу пайт ўз нафсини эгаллаб олган завқни ва вужудида сизиб юрган улуғликни ҳис қиладиган бўлса, аниқ билиб қўйиши керакки, бу иши билан У Аллоҳ таолонинг йўлидан адашиб юрган баъзи фосиқлардан ҳам ёмонроқ одамга айланиб қолибди. Чунки улар Аллоҳ таоло Ўз Китобида ظاهر عالم «зохир ал-исм» (яъни «ошкора гуноҳ») деб номлаган гуноҳларни қилиб юрибдилар. Бу гуноҳлар эса Аллоҳ таоло باطن عالم («ботин ал-исм») «махфий гуноҳ» деб номлаган хатарли ҳис-туйғуларга қоришиб ётибди.

Тил тавбаси билан ўчирилиб кетадиган ошкора гуноҳ билан ўчиришга ҳам, унинг ботқогидан чиқариб олишга ҳам тилнинг кучи етмайдиган махфий гуноҳ ўртасида катта фарқ бор. Уни кетказадиган, ундан чиқариб оладиган нарса факат тазкия муолажасини узоқ вақт ва давомли қўллашдир. Чунки бу муолажа (ўз натижасини қўрсатиши учун) узоқ вақт ва бор кучи билан жидду жаҳд қилишни талаб этади.

Шу ўринда баъзи «муршида», «отин» аёллар йўл қўяётган катта хатога ҳам эътибор беришимиз лозим. Уларнинг қўпчилиги ўзларининг муридларини тарбия қилишда бажарадиган ваъзу иршод вазифалари асносида Ибн Атоуллоҳ раҳимаҳуллоҳ тавсия қилаётган нарсанинг зиддига тушиб қоладилар. Уларнинг баъзилари толиба, муридлари олдига ўтирас эканлар, тўсатдан у ерда мажлисни қорайтириб юборадиган гуноҳнинг ҳидини сезаётгани, ўзининг ҳам қалбига сизиб кириши мумкин бўлган бундай зулумат ичida ўтиrolmasligi ва ана шу гуноҳ сохибаси то тавба қил-

магунча, бу мажлисни ташлаб чиқиб кетиши лозимлигини айтиб, уларни гангитиб қўйишни ёқтирадилар.

Бундай йўл тутиш натижасида шогирдлар, муридалар қалбини эгаллаб олган руҳий асорат ҳақида гапирмай қўяверинг. Уларнинг ҳар бири ўзи қилиб қўйган, Аллоҳ таоло бу «сиддиқа валий аёл»ни хабардор қилган гуноҳ нималигини қидириб, руҳий ҳаяжон ва кучли хаёлпарастликдан иборат қаттиқ бир босим остига тушиб қолади. Балки, унинг устозиникига келаётби, йўлда учраб қолган бир йигитга тўсатдан қараб қўйганини ёки кечаси ўз оиласи билан бўлган баъзи уятли ишларини ёки доимгидан кўпроқ ухлаб, кечки намозга туролмаганини устози билиб қолдимикин ва ҳоказо...

Бундай ташвишга солувчи, ҳаяжонли қўрқувда қолиб, васваса бўлиб қолган, охир-оқибат тузалмас қасалликка чалингандан кизлар жуда ҳам кўп. Мен айтмоқчи бўлганим, бундай йўл тутишнинг руҳий асорати-ю натижаларини қўйиб туринг-у, бу нарса сабабли муридаларнинг онгига таъсир қилаётган маънога эътибор беринг. Шубҳасиз, муридаларда «муршида» уларнинг сир-асрорларини билиб турорди, барча маҳфий ҳолатларидан хабардор. Чунки унда ўзгача руҳий софлик, нуронийлик бор, у кашфу илҳом сохибаси, унинг олдида тўсиқлар йўқ ва унга барча ҳақиқатлар яққол қўриниб турорди, деган тасаввур пайдо бўлади.

Пайғамбарлардан, раббоний муршидлардан қай бири ўз шогирдларига бундай даъво қилиб, уларни қўрқув, ҳаяжон ва ҳадик гирдобига ташлаб қўйишиган экан? Аслида эса ҳақиқий муршиднинг Аллоҳни таниши, У Зотга яқинлашиши зиёда бўлгани сари ўзини ўзи айблаши, камчиликларини ҳис қилиши ва ана шу қусурлари оқибатидаги қўркув ҳисси кучайиб бораворади. Шунинг учун муридлари билан ўтирганида Аллоҳ унга икром қилиб берадиган илҳомни уларнинг баракотларидан деб билади. Суҳбатлари асносида уни эгаллаб оладиган сиқилиш, оғирликни эса ўз ҳолининг ёмонлигидан деб билади. Аллоҳ таоло уни қоим қилиб қўйган бу ваъз-иршод ишларини эса бажариши керак бўлган бир вазифа деб билади, холос. Мен ҳам сизларга бир ҳақиқатни айтиб берай: қўпинча мана шу мажлисга келганимда гапни зўрга гапираётганимни, эсимда турган, айтмоқчи бўлган маънолар зеҳнимдан кўтарилганини сезаман-да, ҳеч иккиланмасдан бунга сабаб ўз ҳолимнинг ёмонлиги деб биламан. Ахир Аллоҳ таоло ҳам инсон ўз ҳолатини билиши ҳақида:

“Ҳа, инсон ўзига қарши ўзи шоҳидир” деган (Қиёмат сураси, 14-оят). Гоҳида эса айтишим керак бўлган гапларни тайёрламасдан келаман-да, бир неча лаҳзаларда у маънолар қалбимга қуишилиб ке-

лади, гапириш ҳам осон бўлади. Бундай пайтда эса менга тўсатдан келаётган бу илҳом ушбу масжидни тўлдириб ўлтирган баъзи солихларнинг баракотларидан эканлигига шубҳа қилмайман.

Баъзиларимиз ваъзу иршод вазифасини бажара туриб, бу нарса Аллоҳ таолонинг ҳузурида алоҳида бир даражага эгаси эканимизнинг далили деб ўлашимиз баъзиларимиз ўралашиб, тушиб қолаётган хатонинг масдаридир. Бундай хаёлга бориш, шубҳасиз, бехуда нарса бўлиб, ҳалокатга элтувчи гуноҳдир. Одамларни даъват қилиш, тўғри йўлга солиш Аллоҳ таоло ўзи хоҳлаган ҳикмат учун ўзи хоҳлаган кишини хизмат килдириб қўядиган бир вазифадан бошқа нарса эмас.

Бу нарса баъзида синов учун, баъзида эса даъват килувчи муршид мавъиза қилаётган одамларга насиҳатдан кўра кўпроқ унинг ўзини тарбия қилиш учун бўлиши мумкин. Муршилар орасида ўzlари қилган ваъз-иршод туфайли фитналаниб, адашиб кетгандар, муридлари эса ҳақни таниб, қалблари очилиб, ҳидоят топганлари бор. Ҳеч шубҳа йўқки, қиёмат куни муршиллар ичida баъзи муридларининг шафоати билан Аллоҳ жаннатга киритадиганлари ҳам бўлади.

Отам раҳматли ўzlари танийдиган бир солих, муршид олим ҳақида гапириб бергандилар. У киши билдирамасдан, муридларига хизмат қилар, уларнинг кийимларини ювиб қўяр экан. Уларга ваъз-иршод қилиш учун нақшбандия тариқатининг услуби бўйича бирга ўтирганларида эса уларни у кишини хурматлашда муболага қилишларидан ва ташқи ҳолатларига алданиб қолмасликларидан қаттиқ огоҳлантириб, Аллоҳ номига қасам ичиб: «Мен ўзимни сизларнинг ҳеч бириңиздан яхшиман деб билмайман, – дер экан. Сўнг таъсирланиб: – Лекин бу Аллоҳ таоло мени қоим қилиб қўйган бир вазифа, уни бажариш менинг бурчим, холос», деб қўшиб қўяр экан. Аллоҳ таоло юклаб қўйган вазифани бажариб, сўнг ўз нафсига қайтиб, ўзининг ҳолати ва гуноҳларига йиглайдиган ҳақиқий муршид мана шу.

Аллоҳ таолонинг ҳикмати нақадар ажойиблигини қарангки, У Зот анбиё, мурсаллардан бошқа ҳеч кимга гуноҳу маъсиятлардан сақланганлик насибасини бермади. Сабаби, бу нарса, яъни гуноҳу маъсиятлардан сақланмаганлик ўзига бино қўйган ҳар бир киши олдида кўриниб турадиган, агар мабодо у иршод вазифасида бошқа бандалардан ўзини яхши деб билса, гарданига тушадиган одоб таёғи бўлиб туришини хоҳлади.

Аллоҳим, одамлар бизни хурмат қилишларини, биз ҳақимизда чиройли ўлашларини ўз ҳолимизнинг ёмонлигини, Сенинг ҳақларингни бажаришдаги бепарволигимизни эсанд чиқариб қўядиган маст қилувчи нарсага айлантириб қўймагин.

Аллоҳим, менинг айбларимни тўсиб қўйганлигинг неъматини ғууруга кетиб қолишимга сабабчи қилмагин. Ёки ўз илмингда сақлаб, бандаларингдан яширган гуноҳларимни эсанд чиқариб қўйишимга сабабчи қилмагин. Аммо бу йўл машакқатли, хатарли бўлиб, кимки бу йўлда ваъз-иршод, даъват вазифасини бажаришга киришса, одамларнинг муҳаббатлари, олқишилари ва мақтовлари қуршовида қолади. Улар унинг қўлини ўпиш учун бир-бирларидан ўтишга ҳаракат қилаётган, кийимини юзларига сураётган бўлса-ю, шу билан биргга, у киши ўз ҳолини билиб, камчилик-нуқсонларини эсида тутиб, доим Аллоҳ таолога гуноҳини кечириб, ҳолатини ислоҳ қилишини сўраб илтижода бўлса, одамларнинг у ҳақидаги яхши фикрлари туфайли динида фитналаниб қолмаса, балки Аллоҳ таолонинг остонасида ўзини хор тутиб, У Зотга давомли илтижо қилиш билан ўз нафсини муолажа қилувчи инсон сифатида юрса, У Зотдан ўз нафсининг ёмонлигидан сақлаши, раҳматидан насибадор бўлишдан узоклаштирумаслиги ва Ўз лутфи эҳсонининг баракотидан насиб қилишини сўраб юрса, албатта, бу нарсаларни сўровчиларга ижобат этадиган, улардан ёмонликни даф қиладиган ва уларни нафсларининг оғатларидан сақлаб, дунёда айбларини беркитиб, қиёматда мағфират қиладиган карамли Робблари ҳузурида топади.

Энди орамизда: «Ахир ўз нафсларини муолажа қилиб, Аллоҳ қасалликлардан халос этган, У Зотнинг раббоний бандалари ана ўшалар эмасми? Аллоҳ таоло томонга саир қилиш босқичини босиб ўтиб, ҳатто Аллоҳ таоло ўзига етишганлар қаторига қўшган бандалар ўшалар эмасми? Нега энди сизлар бизни ҳам ўшалардан бўлишимизни узок санайсиз ёки Аллоҳ таоло ўзи кенг қилиб қўйган йўлни торайтирумочи, У Зот ўзи очиб қўйган эшикни қулфлаб қўймоқчи бўласизлар», дейдиганлар ҳам бор.

Уларга жавоб шуки, аслида ҳақиқий раббоний зотлар одамлар ичida нафснинг оғатларидан энг кўп қўрқадиганлари, нафсларини энг қаттиқ айблайдиганлари бўлишган. Сиз Аллоҳ таолонинг улар ҳақидаги сўзини эшитмаганмисиз? У Зот айтади:

«Ва берадиган нарсаларини албатта, Роббларига қайтувчи эканликларидан, қалблари титраган ҳолда берадиганлардир» (Муъминун сураси, 60-оят)

«Оиша розияллоҳу анҳо юқоридаги оятни ўқиб туриб: «Эй Аллоҳнинг Расули, улар ароқ ичиб, ўғирлик қилиб, зино қилиб, Аллоҳдан қўрқадиганларми?» дедилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Йўқ, эй Сиддиқнинг қизи! У намоз ўқийдиган, рўза тутадиган, садақа берадиган ва шу билан бирга, Аллоҳдан қўрқадиган одам», дедилар».

Имом Аҳмад ривоят қилган.

Уларнинг қалбига қатъий ўрнашиб қолган бундай кўркув ва ўз нафсини айблашнинг сабаби иккитадир:

Биринчидан, бундай солиҳ инсонлар ҳар қачон Аллоҳ таоло томонга сайр қилиб, солиҳлар погонасидан ўтсалар ҳам, уларнинг нафслари инсоний нафслигича қолаверади. Аллоҳ таоло хабар бергандек, шахватлар ҳам уларга яхши кўрсатилган ҳолда, зийнатли бўлиб қолаверади. Лекин тўплаган кўплаб тоату ибодатлари, доимий муроқаба(яъни Аллоҳнинг кўриб турганлигини ҳис килиб туриш)да бўлиш ва вазифа қилиб олинган зикрлар уларнинг нафсларини Аллоҳга бўлган муҳаббат, У Зотдан ҳаё қилиш ва қўрқиш тизгини билан жиловлаб туради. Шунинг учун улар ҳар қандай ҳолатда ҳам кўркиб турадилар. Чунки улардан Аллоҳ таолонинг ҳимояси, риояси узоқлашса, ўз нафсларидан хавотирда бўлиб, нафслари уларни ҳаром қилинган

ҳоҳиш-истакларига буриб юбориши мумкинлигини биладилар. Бу нарса хотиржам бўлиш қийин бўлган, содир бўлиб қолиши мумкин бўлган ишдир. Қандай қилиб ўз нафсларидан хотиржам бўлишсин, ҳолбук, улар Аллоҳ таолонинг

«Аллоҳнинг «макри»дан хотиржам бўлдиларми?! Аллоҳнинг «макри»дан фақат зиён қўрувчи қавмларгина хотиржам бўлурлар» (Аъроф сураси, 99-оят) деган сўзини доим қайтариб юрадилар-ку!

Пайғамбарлардан кейин авлиёларнинг энг афзали, саҳобаликлари Қуръонда собит бўлган, жаннат башорати берилган, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг энг яқин дўстлари ва муршидларнинг имоми Абу Бакр розияллоҳу анху: «Агар ўнг оёғим жаннатда бўлса-ю, чап оёғим ташқарида бўлса, Аллоҳнинг макридан кўрқаман», деган эканлар.

Иккинчидан, ҳақиқатда, инсон Аллоҳ таолога якинлашган сари, У Зотни таниши зиёда бўлгани сари зиммасидаги Аллоҳнинг ҳаққи буюк эканлигини кўра билиши зиёда бўлаверади. Шу сабабли Аллоҳ таолонинг ҳузурида ўз айбу нуқсонларини ҳис килиши, ўз ҳолининг ёмонлигини кўриб, эҳтиёткорлиги кучайиб боради. Мана шунинг учун ҳам Аллоҳ таолонинг раббоний бандалари одамлар ичida У Зотдан энг қаттиқ кўрқадиган, У Зотни энг кўп улуғлаб,

ўз нафсларини энг қаттиқ айблайдиганлар бўлишган. Шундай бўлгач, қачон ва қандай қилиб улар нафснинг оғатларидан покланиб, омонлик қирғогига ўрнашиб олганларидан хотиржам ва хурсанд бўлсинлар?!

Жаннат башорати берилган ҳазрати Умар розияллоҳу анхуга эътибор беринг! У киши ўз нафси

ёмонлигидан энг қаттиқ кўрқадиган, оқибатидан энг кўп хавотирланадиган киши эдилар. Хаёлларида одамларнинг энг оғир гуноҳлари у кишининг елкасига юклаб қўйиладигандек эди.

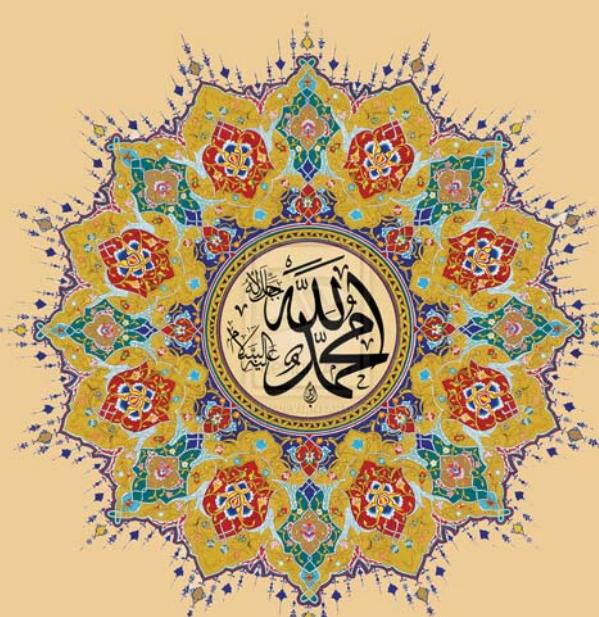
Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг амакиваччалари, энг яқин дўстларидан бири ҳазрати Али розияллоҳу анхуга қаранг. Кечанинг ярмида ҳудди илон чаққан одамдек оҳ тортар, дунёга хитоб қилиб: «Мендан нари тур! Мендан бошқани алда, сени уч талоқ қилдим», дер эдилар. Сўнг «Тайёргарликнинг озли-

гидан, айрилиқнинг узоқлигидан, йўлнинг хавотирлигидан оҳ!» дея қайғурардилар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг аксарият саҳобаларининг ҳолатлари ана шундай бўлган.

Биламизки, шубҳасиз, улар анбиё ва мурсаллардан кейинги Аллоҳнинг танлаб олган хос бандалариidlар. Ҳаммамиз шуни аниқ билишимиз керакки, Аллоҳдан тўсилиб қолган киши Аллоҳнинг макридан хотиржам бўлиб, ўзини нафси пок, қалби саломат, Аллоҳга етишган зотлардан деб ҳисоблайди. Унинг асосий мақсади, энг муҳим ташвиши – ғайриоддий ишлар, кароматлар кўрсата олиш даражасига етиш ва уни одамларга гапириб бериб, ўз шаънини кўтариш ва уни вайзу насиҳат қилиш қуроли қилиб олиш, холос.

Демак, бизнинг барча хатти-ҳаракатларимиздаги асосий мақсадимиз – биздан тўсиб кўйилган ғайбларни кўришга интилиб, уни билганимиз, улардан хабардор бўлганимиз фазилати билан мақтаниш эмас, балки ўзимизда яширинган айблардан халос бўлишимиз учун уларни кўра билишга интилишимиз керак.

*Аллоҳ ўзи тавфиқ берувчидир.
Рамазон Бутий «Ал-ҳикам-ул Атоий» шарҳи,
Баҳодир Раҳматуллоҳ маржимаси.
Islam.uz сайтидан олинди.*

ISLOM.UZ ПОРТАЛИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИ

МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ АРТИСТИ
МУНОЖОТХОН ЙЎЛЧИЕВА ТАБРИГИ

— Авваламбор Islom.uz порталининг 10 йиллиги билан чин қалбимдан муборакбод этаман. Ҳазратимиз ҳақларига ҳамиша дуодамиз. Ҳазратни биз ёшлигимиздан яқиндан танимиз, битта ариқдан сув ичиб, битта водий, яъни Андижоннинг Булоқ-боши туманида вояга етганимиз. Ёшлиқдан уларга ҳавас назари билан каардик. Ўша пайтлар кўз олдимда гавдаланади: бошларида оқ дўппи, эгниларида оқ яктаклари – қори домла оталарининг ёнларида юрадилар. У пайтлар бизнинг кичкина болалик давримиз, Ҳазратимизнинг вояга етиб келаётган ўспирилик даврлари эди. Бутун қишлоқ ахли уларнинг илмга бўлган иқтидорларига, шижаотларига ҳавас билан каарди. Шундай инсон билан хамқишлоқларимиздан фахрланардик. Ҳазратимизнинг оталари бутун қишлоғимизга ўрнак бўладиган киши эдилар. Ота томондан бобом Мавлонхон Тўрам диний илмни яхши эгаллаганлар ва илмга ўзгача муҳаббат билан каардилар.

Бобомиз илмга муҳаббатли бўлганлари учун отамиз ҳам бобомга ҳавас қилиб, уларнинг таъсирида Ҳазратимизнинг оиласларига ихлос қилиб, тўй-ийғинларда, бирон-бир маросимларда ёки масжидларда чиройли мавъизалардан тинглаб келиб, бизга ҳам айтиб берардилар. Биз саккизта фарзандмиз. Кечкурун дастурхон атрофида, дарс тайёрлаш жараённада ёки оилавий давра сухбатлари чоғида чиройли мавъизаларидан гапириб берардилар. Мана, ҳозир Ҳожи отамизнинг ўшлари 80дан ошди. Аллоҳ умрларини зиёда килсин. Ҳалигача китобларини қўлдан қўймайдилар. Ҳазратнинг ҳар бир чиққан китобларини мутолаа қилишга ҳаракат қиласдилар. Куръондан ҳам ёдлашга интиладилар. Бизларни ҳам шунга тарғиб этадилар. «Бу икки дунё саодатига элтувчи энг тўғри йўл», дея таъкидлайдилар. Ёшлигимиздан қайта-қайта оятларни ўқиб берар, ҳар хил ривоятлар сўзлаб берардилар. Шуларнинг ҳаммаси бизнинг қулогимизга сингиб қолган.

Ёшлиқдан Ҳазратга ва у кишининг оиласларига бўлган ҳавасимиз, ҳурматимиз шаклланиб, шу кунларда яна ҳам ихлосимиз баланд. Ҳазратимиз билан, у кишининг оиласлари билан танишиш истагида ғойибона муҳлислари бўлиб юрадим. Бундан ўттиз цилча муқаддам Тошкентга келиб, таълим олиб юрган давларимда маросимларнинг бирида Ҳожи онани узоқдан кўрганман. Шунда «Ҳазратнинг аёллари», деб севиниб кетгандим. Кичинагина, жуссалари ўзига ярашган, ҳар томонлама зийрак аёлнинг кўринишининг ўзи Ҳазратнинг аёллари эканлигини айтиб турарди. Ўшанда шунчалик ҳавасим келганки, у киши билан кўришиш, сухбатлашиш насиб бўлармикин, деган ўй хаёлимдан ўтган. Яхши ният килсан, Аллоҳим албатта етказар экан. Вақт ўтиб, фалакнинг гардиши билан Аллоҳ бизни учрастирди. Улар билан опа-сингилдек бўлиб қолганимиз. Билмаган нарсаларимни

сўраб, маслаҳат олиб, уларга мурожаат қиласман.

Албатта, ушбу сайтнинг очилиши ҳам бизга ўхшаган, баъзида тўғри йўлни тополмаётган ёки баъзи шаръий ҳукмларни билолмай қийнаётган инсонларга енгиллик бўлди. Кишиларнинг диний ва маънавий дунёқарашини тўғри йўналтириша бу сайтнинг катта хиссаси бор.

Muslimaat.uz сайтининг «Омина» электрон журналига билдирган фикрлари:

— «Омина» электрон журнали аёлларимизнинг ҳаётда тутган ўрни, ҳар хил кечинмалари, рўзгорда, ибодатда аёлларимизга хос бўлган мавзуларни ёритиб бермоқда. Авваллари «Саодат» журнали бўларди. Кўпинча шу журналга мурожаат қилинарди. «Омина»нинг афзаллик томонларидан бири – бу электрон журнал. Технологиялар ривожланган бир пайтда биз аёллар учун жуда кулай, маълумотларга бой электрон журнал. Журнал аёлларимизга тушкунликка тушган пайтда ёки бирон-бир масаланинг ҳукмларини билмай қолганда, ҳам маънан, ҳам руҳан тетиклик бағишлийди. Аёлларимиз учун маънавий ва маърифий озуқа бўла олади. «Омина» электрон журналининг муҳлислари янада кўпайишини ҳамда унда фаолият юритаётган ходималаримизнинг бундан-да юксак чўқкиларга эришишларини тилаб қоламиз.

Islom.uz порталини 10 ёши билан табриклийман. Бу порталда фаолият юритаётган барча ходимларга ишларида ривож, мустаҳкам иродада, улкан зафарлар тилайман. Интернет оламида яхшиликка, тўғриликка йўналтирувчи бу сайтнинг янада такомиллашишини ҳамда халқимизни, юртдошларимизни маънавий-маърифий озиқлантиришида улкан муваффакиятларни Аллоҳдан сўраб қоламан.

«Ҳадис керак эмас, Қуръон кифоя», дегувчи қавмлар

САВОЛ: Ассалому алайкум! Бир имом домла «Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳадислари керакмас, Қуръон бизга етади», дейдиган қавмлар чиқиши ҳақида ҳадис бор», деб айтдилар. Шундай ёки шу мазмунда ҳадис борми?

ЖАВОБ: Бор.

Абу Рофеъ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади: «Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Мен бирортангизнинг супасида ёнбошлаб ётганида унга мен амр ёки наҳий қилган нарсалардан бирор иш етса, зинҳор «Буни билмаймиз, бизга Аллоҳнинг Китобида нима келса, шунга эргашамиз», деганини топмайин», дедилар».

Ушбу ҳадиси шарифда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам «Қуръонга амал қилсак бўлди, Суннатнинг кераги йўқ», дейдиганлар чиқмаслиги зарурлигини баён қилмоқдалар. Бу эса келажакда бўладиган нарсалардан ўзига хос огоҳлантиришидир.

Аёл киши эркак шифокор қўлида даволанса бўладими?

САВОЛ: Ассалому алайкум. Ҳазрат, мен стоматологман. Қўпчилик bemорларимнинг турмуш ўртоқлари эркак кишида даволанмайсан, деб аёлларига рухсат бермайдилар. Бошқа аёл врачларнинг яхши, сифатли даволашида улар шубҳа килишади. Ният факат тишини даволатиш бўлса, эркак кишида даволанишлари мумкинми?

ЖАВОБ: Аёл шифокорни топсин.

Ширк бўлиб қолмайдими?

САВОЛ: Ассалому алайкум, Шайх ҳазратлари! Ҳозирги кунда кўп одамларнинг исми Аллоҳнинг исмларидан бўлган Ваҳҳоб, Роҳман, Сомад, Шукур, Шокир, Карим, Ҳамид, Воҳид каби исмларни одамлар «абду» деган олд кўшимчани кўшмасдан айтишади. Бу урф бўлиб кетган, тил шунга ўрганиб қолган. Бир одам шу каби исмларга «абду» кўшимчасини кўшмасдан (тили ўрганиб қолганлиги боис) беихтиёр айтиб юборса, унга гуноҳ бўлмайдими, Аллоҳ сақласин, бундай ҳол ширк хисобланмайдими? Ҳазрат, илтимос, саволимни беътибор қолдирманг, бу мен ва бошқалар учун жуда муҳим аҳамиятга эга! Катта раҳмат!

ЖАВОБ: Бу мумкин эмас. Тўлиқ айтиш керак.

Ҳақиқий тавба қилиш

САВОЛ: Ассалому алайкум! Ҳурматли устоз, мен ўзим ёлғиз қолганимда энди хеч гуноҳ қилмасликка Аллоҳга ваъда бераман-у, лекин кўчага чиқсан, дунё билан ҷалғиб кетсан, яна ваъдамни бузавераман (масалан, уйланган бўлсан ҳам, номаҳрамларга қараш каби). Бундай пайтларда ўзимдан ўзим нафрлатланиб кетаман. Бу ҳол жуда кўп тақрорланаверганидан умидсизликка тушиб қолганман. Бу ҳолатдан қандай чиқсан, бўлади, ҳақиқий тавбани қандай қилсан бўлади?

ЖАВОБ: Аввало, бундай ҳолат сиздан бошқаларда ҳам бўлишини билиб кўйинг. Ҳозирги замонда руҳий тарбия устозлари деярли йўқлиги шу ҳолатга олиб келган. Сиз «Руҳий тарбия» китобидан фойдалансангиз, тавбадан бошқа кўпгина нарсаларни билиб, амал қиласиз. Иймонни мустаҳкам қилиш, ноумид бўлмаслик керак. Банда тавба қилишда бардавом бўлса, Аллоҳ мағфират қиласади.

Аллоҳ розилиги учун илм талаби

САВОЛ: Ассалому алайкум! Динимизда ҳар бир амал Аллоҳ розилиги учун бўлиши кераклиги таъкидланади. Мен ҳозир талабаман, келажакда ўз соҳамнинг етук мутахассиси бўлиб, ҳалол ва тўғри касб қилишни, инсонларга манфаат келтиришни, улардаги нотўғри тушунчаларни чиқариб ташлашни ният қилиб илм олишим Аллоҳ розилиги учун бўлган хисобланадими? Устоз, илтимос, мен толиби илмнинг ҳам ҳаққимга дуо қилсангиз.

ЖАВОБ: Албатта! Аллоҳ таоло сизга илми нофеъ берсин!

«Зикр аҳлидан сўранг» саҳифасидан олинди.

ISLOM.UZНИНГ 10 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ПОРТАЛ ХОДИМЛАРИ ВА ЎҚУВЧИЛАРИГА ТАБРИКНОМА

*А*ссаламу алайкум ва раҳматуллоҳи ва бароқатух! Сизу бизни яратган, йўқдан бор қилиб, бошимизга ақл ва қалбимизга иймон берган Аллоҳ таолога беҳисоб шукрлар, Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга дуруду саломлар бўлсин! Мана шундай саломлашишни мен islam.uzдан ўргангандим. Шунга ҳам роппа-роса 10 йил бўлиди.

Мен илк бор бу сайтни очиб, ўқиб кўрганимда ўзимни худди катта кутубхонага кириб қолиб, қайси китобни ўқишдан бошлашни билмай турган китобхонга ўхшатгандим. У пайтда ҳали интернет бугунги кундагидек ривожланмаган, ҳамманинг қўлида интернетга кирса бўладиган телефонлар йўқ эди. Имконим бўлди дегунча, албатта интернет-кафега кириб, islam.uzни кўздан кечирардим. Ундаги ҳеч бир янгилик, ҳеч бир мақола эътиборимдан четда қолмас эди. У пайтда ҳали интернет тармоғидаги ажойиб имкониятларга унчалик ўрганмаганим учун мени ажаблантирган, ҳайратга солган нарсалар жуда кўп бўлганди: ҳоҳланг – ҳадис ўрганинг, бирорта сурани ёд олмоқчимисиз, марҳамат, ўша сура янграйди, таҳоратни мукаммал ўрганмоқчимисиз, марҳамат! Энг дақиқ жойларигача батафсил илм ҳазинаси десак, муболага бўлмайди. Муслималар учун аёллар хуқуки ва эркинликлари, ибодатдаги фарқлар – барча-барчаси кўзимни шошириб, ақлини ўғирларди. Ўқиган-ўргангандаримни яқинларимга, дугоналаримга айтиб беришга шошилардим.

Орадан қисқа вакт ўтиб, шундай бўлди ҳам. islam.uz порталига мансуб muslimalat.uz сайтидаги кўплаб мақолалар, ҳикоялар биз тайёрлаган радиодастурда муҳлислар эътиборига ҳавола этилди. Олган кўплаб мактубларимизда ана шу ҳикояларни тинглаб, ҳидоятга келган муслималар ўз ташаккурларини ёзиб юборардилар.

Мен ушбу порталнинг борлиги, ундаги кўплаб маълумотларнинг бошқаларга етиб боришида, ҳидоятга келаётганларнинг сони кун сайин кўпайиб бораётганида қайсиdir маънода ҳиссам қўшилаётгани учун Аллоҳга шукрлар айтардим.

Инсоният тарихига нисбатан олганда 10 йил жуда ҳам қисқа фурсат. Бу сийқаси чиққан тақрорий лафз бўлса ҳам, чиндан-да шундай. Аммо бир инсон ҳаётига нисбатан қаралганда катта даврdir. Тасавур қилинг, янги туғилган гўдак 10 йилда 10 ёшга тўлади. Бу вақтда бир неча тилларни, ўқиши-ёзишни ўрганади ва уни ҳам бир қанча инсонлар таний бошлашади. 10 йил! Бу 10 йил давомида islam.uzга кирмаган кунларим саноқли бўлди. Ундан илм олмаган кунларим саноқли бўлди. Уларга амал қилмаган кунларим саноқли бўлди.

Журналист бўлганим учун барча Оммавий Ахборот Воситаларини кузатиш, улардаги ўзгаришларга эътиборли бўлиш, камчиликларига аҳамият бериш касбий эҳтиёжим, бу нарсаларга ўзим сезмаган ҳолда берилиб кетаман. Лекин islam.uzни ҳар сафар очар эканман, мени ҳайрат чулғаб олади: Қачон ёзишибди? Ким ёзибди? Қандай улгуришибди?

Мен ўз тажрибамдан келиб чиққан ҳолда айтишим мумкинки, газетага битта тузукроқ, икки сахифалик мақола ёзиш учун бир ҳафта югуриш керак, битта телекўрсатув тайёрлаш учун йигирма кишилик гурух бир ҳафта ишлайди, радиода битта эшиттиришни беш киши тайёрлайди. Журналда эса ўн киши бир ой меҳнат қиласди. islam.uzда неча киши ишлаши менга қоронғу, лекин ундаги тезлик ҳаммага аён. Бу портал ҳаётимизнинг турли ўйналишларидаги энг сўнгти янгиликларни бизга етказади, хатоларимизни тузатади, камчиликларимизни бартараф этади, саволларимизга жавоб беради.

Ҳар бир қилаётган ишимизнинг тўғри ёки нотўғрилигини текшириб олиш имкони бор бунда. Замонамизнинг улуғ олимидан савол сўраш имкони бор бунда. Макон ва замон талаб қилмасдан, маблағ сарфламасдан илм олиш имкони бор бунда. Сафар қилмасдан дунё мусулмонлари билан ҳамжиҳат бўлиш имкони бор бунда. Муслималар учун яхши бека, меҳрибон она ва мунис ёр бўлиш йўлларини ўрганиш имкони бор бунда. Бу имкондан фойдаланишни Аллоҳ таолонинг Ўзи тоабад насиб этсин!

Яратгандан портал ходимларига куч-куват, ижодларига илҳом, биз мусулмонларга эса иймонда бардавомлик сўраб қоламиз.

Умму Мұхаммад Билол

БОЛА ТАРБИЯСИННИГ БОШЛАНИШИ

Бола ота-онаси ҳузуридаги омонат бўлиб, унинг қалби покиза гавҳардир. У ҳар қандай нақшни қабул қилаверади. Агар яхшиликка ўргатилса, ўшандай ўсади. Унинг савобига ота-онаси ва мураббийси шерик бўлади. Ёмонликка ўргатилса ҳам, ўшандай ўсади. Унинг гуноҳига ота-онаси ва мураббийси шерик бўлади. Валий уни сақлаши, таълим-тарбия бермоғи лозим. Унга яхши ахлоқларни ўргатсин, уни ёмон болалардан сақласин, ўткинчи лаззатларга қизиқишига одатлантирмасин, уни зебу зийнаттга ружуъ қўйишга қизиқтирмасин. Токи катта бўлганида зебу зийнат ортидан юриб, умрини зое қилмасин.

Ота-она болани кичикилигидан, умрининг аввалги кунларидан эҳтиёткорлик билан кузатиб бориши керак. Агар зарурат юзасидан бошқа аёлга эмиздирмоқчи бўлса, диндор ва ҳалолдан ейдиган аёлни то-

пишга ҳаракат қилсин. Ҳаромдан ҳосил бўлган сутда барака бўлмайди.

Болада пайдо бўладиган сифатларнинг аввалгиси таомга ўчлик бўлади. Шунинг учун ота-она унга овқатланиш одобларини ўргатиб боради. Баъзи вактларда фақат нон ейишга одатлантиради. Токи нонга бошқа нарсани кўшиб ейиш лозим, деган хаёлга бормасин. Ота-она боласига қўп овқат ейишнинг ёмонлигини сингдиради. Кўп таом емоқ ҳайвонлар иши эканини тушунтиради.

Ўғил болаларга оқ рангли кийимлар кийиш яхши экани, рангдор ва ипак кийимлар аёлларга хос экани тушунтирилади. Болани сернеъмат хаёт кечиришига одатланган болаларга кўшмаслик керак бўлади.

Вақти келганда мактабга бериб, барча керакли илmlарни ўргатиш, жумладан, Қуръон, ҳадис ва ях-

шиларнинг қиссаларидан таълим бериш бошланади. Шу тариқа унинг қалбига ахли солиҳларнинг муҳаббати солинади. Бехуда, енгил-елпи куй-қўшиқларни тинглашига йўл қўйилмайди.

Боладан яхши хулқ ва мақтovга сазовор иш содир бўлса, уни тақдирлаш ва хурсанд бўладиган нарса илиа мукофотлаш ҳамда одамлар хузурида мақташ лозим.

Баъзи ҳолатларда мазкур ишларга хилоф нарсани содир қилса, ўзини билмаганга солиб, унинг айбини ошкор қилмаслик керак. Агар ўша номаъкул нарсани яна қайтадан қилса, хеч кимга билдириш жазолаш ва одамлар билиб қолса, уят килишларини уқтириш лозим.

Аммо жазо кўпайтириб юборилмасин. Чунки бу нарса боланинг бетини қотириб кўяди. Кейин уялмай, ҳар нарсани қилишга одатланиб қолади. Ота боласининг хузурида ўз ҳайбатини сақлаб туриши керак.

Она боласини отаси илиа огоҳлантириб турсин.

Болани кундузи ва бевақт ухлашга одатлантири- маслик керак. Бунда у дангасаликка ўрганиб қолади. Кечаси ухлаш ман қилинмайди. Ётар жойи юмшок бўлмагани яхши.

Бола ётоқ, кийим ва таомда дағалликка одатлансин.

Бола дангаса бўлиб қолмаслиги учун пиёда юришга, кўп харакат қилишга ва бадантарбияга одатлансан.

Бола тенгдошлари олдида ота-онасининг бойлиги, таоми ва кийими илиа фахрланишга одатлансан.

Бола ўзи билан бирга яшайдиганларга нисбатан тавозеъли бўлишга ва уларни хурматлашга одатла- ниши лозим.

Боланинг ўзига ўхшаган болаларнинг нарсасини тортиб олишига йўл қўйилмайди. Унга бирорнинг нарсасини олиш пасткашлик экани уқтирилади.

Болага тилла ва кумушга муҳаббат қўйиш ёмон- лигини тушунтириш лозим.

Болага ўтирган жойида туфламаслик, бурнини тозаламаслик, бирорнинг олдида эснамаслик, бир оёғининг устига иккинчисини қўймаслик ва кўп га- пирамаслик каби одобларни ўргатиш керак.

Болага камгап бўлиш, бошқаларнинг гапини диқ- қат билан тинглаш, ўзидан катталарни хурмат қилиш, улар келганда ўрнидан туриб кутиб олиш ва одоб би- лан ўтириш каби нарсалар ўргатилади.

Бола уят сўзларни гапиришдан ва уят сўзларни га- пирадиганларга қўшилишдан ман қилинади. Зотан, болани муҳофаза қилиш уни ёмон улфатлардан сақ- лашдан иборатдир.

Мактабдан қайтиб келганидан кейин болага чи- роли ўйинлар ўйнашга шароит яратиб бериш керак. Бу билан у ўқищдаги чарчоғини ёзади.

Боланинг ота-онасига ва устозига итоат қилишга одатланиши жуда ҳам зарурдир.

Бола балоғатга етганида намоз ўқишига буюрилади. Ўрганиши учун тоҳаратсиз юрмасликка одатланти- рилади. Уни ёлғон ва хиёнатга яқин келмасликка ча- кирилади. Ўсмилик чоғи яқинлашганда ундан ўша пайтда керак бўладиган нарсалар талаб қилинади.

Ҳар бир мураббий билиб олиши лозим бўлган нарсалардан бири, боланинг ёшлигидан солиҳ бўлиб ўсишига аҳамият бериш кераклигидир. Агар бу иш амалга ошса, яхшилик боланинг қалбида собит бў- либ қолади.

Бунда ўтган салафи солиҳларимиздан ўrnak бўла- диган тажрибалар кўп қолган.

Саҳл ибн Абдуллоҳ қўйидагиларни айтади:

«Чамаси уч ёшли бола эдим. Кечаси уйгониб, тоғам Мухаммад ибн Сиворнинг намоз ўқишига назар солиб турар эдим. Бир куни тоғам менга: «Сени ярат- ган Аллоҳни зикр қиласанми?» деди.

«Уни қандай зикр қиласан?» дедим.

«Тилингни қимирлатмасдан, қалбингда уч марта «Аллоҳ мен билан, Аллоҳ менга назар солиб туриб- ди, Аллоҳ менинг гувоҳим», дегин», деди.

Мен у сўзларни бир неча кеча айтдим ва тоғамга хабарини бердим. У менга:

«Энди уларни ҳар кеча ўн бир мартадан айт», деди.

Мен уни ҳам қилдим. Бир муддатдан сўнг қал- бимда унинг ҳаловатини сездим. Бир муддат ўтгач, тоғам менга:

«Мен сенга ўргатган нарсани ёдлаб олгин-да, то- қабрга киргунингча уни давом этти», деди.

Мен у ишни йиллар давомида узлуксиз қилиб юр- дим. Уларнинг ҳаловатини ичимда топдим. Сўнgra тоғам менга:

«Эй Саҳл! Аллоҳ у билан бирга бўлган, унга назар солиб турган ва унинг устидан гувоҳ бўлган одам У Зотга осий бўладими? Маъсиятдан хазир бўл!» деди.

Кейин мактабга бориб, олти-етти ёшимда Қуръонни ёд олдим. Сўнг нафл рўзани кўп тутадиган бўл- дим. Ейдиган таомим арпа noni бўлди. Ундан кейин кечаларни бедор бўлиб, ибодат-ла ўтказадиган бўл- дим».

Саҳл ибн Абдуллоҳдан келтирилган бу қисса бо- ланинг тарбиясига, хусусан, руҳий тарбиясига ки- чиклигидан аҳамият бериш унинг яхши одам бўлиб етишишида қанчалар муҳим эканини яққол кўрсатиб турибди. Биз ҳам бундан ўrnak олишимиз керак.

Бисмиллаҳир роҳманир роҳийм.

10 йил аввал...

Жуда кеч бўлса ҳам, ўта тиришқоқлик ва чан-қоқлик билан исломий илмларни ўрганишни бошлаган пайтларим... Мен каби болалиги совет даврига тўғри келиб, диний илмлардан бебахра қолганлар учун ҳар бир диний китобча ёки бирор бир мақола, ҳар қандай маълумот қадрли бўлган даврлар. У пайтлар ҳозиргидек диний адабиётлар кўп эмас эди, бори ҳам турк тилидан таржима қилинган романлар ёки манбаси ноаниқ ва саҳиҳлиги номаълум бўлган кичик китобчалардан иборат эди. Ҳар ойда чиқадиган «Ҳидоят» журналини ва уч ойда бир чиқадиган «Таквим»ни орзиқиб кутардик. Бундан 10 йил олдин Шайх ҳазратларининг «Зикр аҳлидан сўранг» номли китобчалари чиқа бошлаган вақтдаги хурсандчилигимизни кўрсангиз эди. Кейин бирин-кетин у кишининг қаламларига мансуб «Ҳадис ва Ҳаёт» тўплами ning баъзи жузлари, «Сунний ақийдалар», «Иймон» каби китоблари нашрдан чиқа бошлади. Аллоҳнинг ҳидоятидан сўнг очилиб, ҳақиқий илмга ташна бўлган қалбларимиз учун бу китоблар тиник бир чашма каби эди...

Шундай кунларнинг бирида islom.uz деган сайт очилибди, у ерда диний саволларга шахсан Шайх ҳазратларининг ўзларидан жавоб олиш мумкин экан», деган гапни эшишиб қолдим. Умримда компьютер билан ишим бўлмаган одам мана шу сайтга кириш иштиёқида компьютер курсига қатнашиб, унда ишлашни, интернетдан фойдаланишни ўргандим. Ҳаттоқи ўша пайтда компьютер сотиб олишга қўлимда етарли маблағ бўлмаганлиги сабабли тезроқ уни сотиб олиб, тезроқ шу сайтга кириш учун тилла тақинчоқларимни сотишимига ҳам тўғри келган. Ёзув столининг деярли ярмини эгаллаган илк жиҳозим орқали интернетга уланишим билан биринчи бўлиб кирганим мана шу диний сайт – islom.uz бўлди...

islom.uz менинг 10 йиллик қадрдоним, виртуал оламдаги устозим десам, ҳеч муболага бўлмайди, чунки ўша пайтда китоблардан излаб топа олмаган саволларимга ундан жавоб топган кезларим кўп бўлган. У пайтлар сайт анчагина

садда қўринишда, ҳозирги кунда унинг қошида фаолият юритаётган сайтларнинг бирортаси йўқ эди, лекин шунга қарамасдан, у мен кабилар учун китоблардан кейин турадиган ҳикмат чашмаларидан бири, энг қадрли сайт эди. Ҳозирги кунга келиб эса айримлар китоблардан кўра кўпроқ islom.uz мурожаат қиласиган ҳам бўлиб кетишиди.

Ўша пайтларда Шайх ҳазратларининг китобларини ўқиган ёки сайт орқали у кишига савол берган пайтларимда худди устоз ҳузурида ўтириб, таълим олаётгандек ҳаяжонланар, хаёлимдан «Ҳаётда қандай инсон эканлар-а? Бу китобларни қандай ёзган эканлар-а? Ўзларини кўриш баҳти насиб этармикин?», islom.uzни юритаётгандан кимлар экан-а, иш жараёни қандай кечар экан, умуман, кишиларга шунча яхшилик улашаётган кишилар қандай инсонлар экан-а?» деган ўйлар ўтаверарди. Бир кун келиб, islom.uz жуда кўп сайтларни ўз ичига олувчи кенг қамровли портала га айланиб кетишини, мен ҳам шу сайтлардан бирида хизмат қилиш баҳтига муяссар бўлишимни хаёлимга ҳам келтирмагандим.

Вақти келиб, Шайх ҳазратларини ҳам, islom.uz сайти жамоасини ҳам ҳаётда кўриш насиб қилганда ва уларнинг дин йўлидаги машакқатли хизматлари қанчалик сабр-тоқат, улкан матонат ва тинимсиз меҳнат устига қурилаётганини ўз кўзим билан кўрганимда, уларга бўлган ҳурматим янада ортди ва гарчи арзимасам-да, менга ҳам мана шу муборак ҳалқанинг бир четига қўшилишни насиб этган Аллоҳга ҳамдлар айтдим.

islom.uz томонидан ташкил қилинадиган турли анжуманларда, танловларда ва тақдирлаш маросимларида иштирок этган вақтларимда жамиятимизда шундай инсонлар борлигига, улар билан ҳамнафас этганига шукрлар айтардим ва бу ҳам биз, мусулмонлар учун Аллоҳнинг бир неъмати эканини ва унинг қадрига етишимиз лозимлигини қалбдан хис қиласар эдим. Айниқса устозимиз Шайх ҳазратларидек олим инсоннинг ҳаётлари, турмуш тарзлари билан яқиндан танишишим ва у кишининг китоб таълиф қилиш, ҳалқ орасида

сұхбатлар уюштириш билан бир қаторда *islom.uz* ва унинг қошидаги сайларга қанчалик аҳамият берилшари, интернет ҳозирги замонавий одамларга динни етказиш йўлидаги асосий минбарга айланиб бораётган бир даврда ҳар бир илм аҳли компьютердан фойдаланишни билиши кераклигини уқтиришлари, айниқса муслималар учун ташкил этилган «*muslimaat.uz*» сайтизмизнинг фаолиятига, муслима аёлларнинг илм-маърифат тарқатишдаги ўрнига алоҳида аҳамият берилшари, умуман, у кишининг ҳаётларидаги ҳар бир нарса биз учун чинакам ибрат мактаби бўлди...

Мана, бугун *islom.uz*нинг ташкил топганига 10 йил тўлиди. Бу йиллар орасида баъзи сабабларга кўра бир неча йил Интернетга ҳам, *islom.uz*га ҳам кира олмаган вақтларимда худди қадрли бир нарсамни ўқотиб кўйгандек бўлиб юрдим. Лекин таниш-билишлардан *islom.uz*нинг ривожланиб бораётгани, унинг қошида янги сайлар, шу жумладан, «*muslimaat.uz*» ҳам жорий қилингани ҳақида эшлитиб турардим. «*muslimaat.uz*» сайтини устоз Одинахон бошқара бошлаганларидан бирмунча вақт ўтиб, менга ҳам сайтда ишлаш таклифини билдирганларида, ҳеч иккимай, бажонидил рози бўлдим. Яна компьютерда ишлаш имконияти туғилган заҳоти биринчи бўлиб *islom.uz*га кирдим-у, уни танимай қолдим. У жуда ўзгариб кетган эди...

Эҳ, ҳозирги ёшларга ҳавасим келиб кетди. Илм ўрганиш учун, илмий малакасини, диний илмларини ошириш учун қанчадан-қанча янги имкониятлар яратиб қўйилибди. Бир вақтлар биз устозлар хузурига бориб, хизматларини қилиб, ялиниб-ёлвориб ўрганган нарсаларимизни уйда ўтириб олиб, интернет орқали, *islom.uz* сайтида бемалол ўрганиш мумкинлигини кўриб ва қаҷонлардир излаб топа олмаган араб тилидаги китобларнинг электрон вариантларини юклаб олиш ёки араб тилини ўрганиш, хоҳласак, аудио ёки видео тасмалардан фойдаланиш, қўйингки, мусулмон кишининг ҳаётида зарур бўлган ҳар қандай ҳолатларга хос саволларга жавоб топиш мумкин бўлган ва ҳоказо, санаб адогига етиш мушкул бўлган яхшиликлар маконига айланган сайтни кўриб, қўзларимга ёш келганди ўшанда...

Бугунги кунга келиб, қадрдон сайтизмиз энг сўнгги замонавий дизайнга эга бўлиб, ўз қиёфаси-

ни тамом ўзгартириди. У ўз бағридан яна ўзи каби бир нечта фойдали сайларни етишириб чиқарди. Бу сайт қанчадан-қанча инсонларнинг тўғри йўлга юришига, динини соғ холида ўрганишига сабаб бўлди, неча-неча мукофотларни қўлга кирилди. Ҳозирда нафақат диёrimizдаги, балки дунёning кўплаб юртларидаги мусулмонлар ҳам ўз ҳаётини *islom.uz*сиз тасаввур қила олмайди. У 10 йил ичидаги инсонлар учун ҳаётий заруратга айланниб улгурган ана шундай сайтдир!

*islom.uz*нинг кишилар қалбидан бунчалик катта ўрин олганининг асосий сабабларидан бири, аввало унга асос соган кишиларнинг, унда етакчилик қилаётгандарнинг ва унинг ривожланиб, равнақ топишида тинмай хизмат қилаётган жамоанинг ҳаммаси холис ниятли кишилардан ташкил топгани деб биламан. Бу жамоада йигилган кишиларнинг барчалари ўзига берилган вазифани пок ният билан, фақат Аллоҳнинг розилигини истаб, ўта масъулиятли тарзда адо этишларининг натижаси ўлароқ, *islom.uz* ҳозирги кунда интернет сарҳадларида фаолият юритаётганди диний сайтларнинг энг зўри дея эътироф этилган.

Азиз Устозлар! Қадрли *islom.uz* сайтизмиз! Муҳтарам сайт ходимлари!

*islom.uz*нинг 10 йиллиги муносабати билан барчаларингизни «Омина» электрон журналиномидан табриклаймиз. Аллоҳ сизлардан рози бўлсин, дин учун қилаётган хизматларингизга улуғ ажру савобларни берсин. Аллоҳнинг динини олий қилиш йўлида тўккан қўзларингиз нурининг, пешона терингизнинг, куч-қувватингизнинг, вақтингизнинг, меҳнатингизнинг ва ҳаттоқи сарфлаган маблағингизнинг ўрнини Аллоҳим беҳисоб яхшиликлар билан тўлдирсин. *islom.uz* яна кўп йиллар ўз нуфузини йўқотмаган ҳолда, мусулмонлар учун фойдали ва керакли бўлиб қолсин ва ундан фойдаланувчи мўмин-мусулмонларнинг сафи янада кенгайиб бораверсин!

*Аллоҳдан Сизларга икки дунё
саодатини тилаб қоламиз!*

*Ассаламу алайкум ва
раҳматуллоҳи ва барокатуҳу!*

Малоҳат Анвар

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам вафот этгандаридан сўнг мусулмонлар ўзларига бир раҳбар тайинлашлари лозим бўлди. Раҳбарликка Абу Бакр розияллоҳу анхумуносиб дебтодилар. Шунда Умар ибн Хаттоҳ розияллоҳу анху: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Абу Бакрга динимизни ишониб топширилар, биз дунёмизни топширмаймизми?!» дедилар. Бу гапда Пайғамбаримиз алайҳиссалом вафотларидан олдин намозга имомлик килиб бера олмай қолганларида Абу Бакр розияллоҳу анхуни имомликка ўтказишни буюрганларига ишора бор эди.

Дин иши ана шундай муҳим нарса! Уни ҳар кимга ишониб топшириб бўлмайди. Ахир Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳар бири имомлика лойик бўлган саҳобаларнинг орасидан энг афзалининг – ўзлари айтганларидек, «Анбиёлардан сўнг ер юзини босган энг афзал инсон»нинг намозга

имомлик қилишини буюрдилар. Биз учун бу воқеада катта ибрат бор: демак, дин ишларида ҳар кимга ҳам эргашиб кетавермаслигимиз керак экан. Жумладан, илм ўрганиш борасида ҳам шундай йўл тутишимиз, яъни уни ҳар кимдан ўрганишга шошилмай, тўғри йўлдаги, ҳақиқий илмли кишиларнинг энг афзалидан ўрганишга интилишимиз лозимdir.

Аллоҳга шукрлар бўлсинки, бугунги кунда интернет оламида исломий сайтлар анча кўпайиб қолди. Биз Исломни ўрганишда, ҳақ ва ботилни ажратишида улардан кенг фойдаланиб келмоқдамиз. Лекин islom.uz портали сайтларига, жумладан, islom.uz сайтига тенг кела оладиган ўзбек тилидаги исломий сайт

ҳеч қаерда йўқ, деб ҳеч бир муболағасиз айта оламан.

Бу сайтнинг афзалиги аввало унинг ишончли эканлигидадир. У соғ Ислом таълимотини оммага етказиб бериш учун хизмат қилмоқда. Ақийдада

أشهَدُ بِلَانَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا يَشْهُدُ مَعَهُ إِلَهٌ أَيْمَانٌ

ISLOM.UZ

САЙТ БОШИ АҚИДА ФИҲ ТАЗКИЯ ЖАМИЯТ КУТУБХОНА ТАНЛОВЛАР ХИЗМАТЛАР ДАРСЛАР IBOOKS ШАРТЛАР

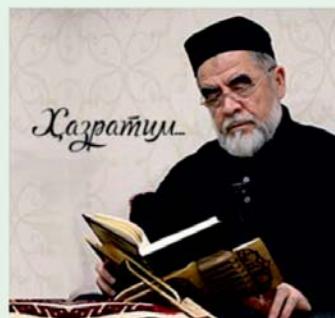

61. Осмонда буржлар қилган ва унда чироқ ва нур сочувчи ой қилган Зот баракотли-буюк бўлди. Осмондаги юлдузларнинг буржларини Аллоҳ яратмаса, ким яратса олар эди? Осмондаги чироқ-куёшни Аллоҳ қилмаса, ким қила олар эди? Осмондаги нур сочib турувчи ойни Аллоҳ яратмаса, ким яратса олар эди? Ана ўша нарсаларни яратган зот баракотли ва буюк бўлмаса, ким баракотли ва буюк бўла оларди? давоми...

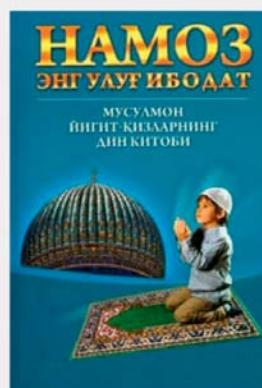

Янги маколалар

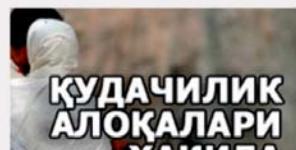
- ХОТИРА АЗИЗ
- Тақвадор бўйайлик!
- «Ҳадис ва Ҳаёт» туркумининг 22-жузи қайта нашр этилди
- «Ҳадис ва Ҳаёт» туркумининг 21-жузи қайта нашр этилди
- «Ҳадис ва Ҳаёт» туркумининг 14-15-жузи қайта нашр этилди
- «Ҳадис ва Ҳаёт» туркумининг 10-жузи қайта нашр этилди
- «Ҳадис ва Ҳаёт» туркумининг 8-жузи қайта нашр этилди
- «Софлом бола» китоби қайта нашр этилди
- Рамазон ойи даражилари
- Улуғларнинг синовларга сабр-бардоши

Ҳазрати...

ТУҲМАТНОМАЛАР
ЎЗБЕК
УЛУСИ

ҚУДАЧИЛИК
АЛОҚАЛАРИ

И мом Мотуридий раҳматуллоҳи алайхининг мазҳабида, фикҳда Аҳли сунна ва жамоанинг тўрт мазҳабидан бири бўлмиш Ҳанафий мазҳаби асосида таълим бермоқда. Бизга бундан ортиқ яна нима керак?!

Ҳозирги кунда интернет оламида ҳижрат қилишга, жиҳод қилишга, бемазҳабликка чақирувчи сайтларнинг борлиги аччиқ бир ҳақиқатдир. Ҳар қайсиси ҳар томондан ўз фикрини тўғри қилиб кўрсатишга уринади. Барчасининг оят ва ҳадисдан далили бор. Шундай вақтда Аллоҳнинг раҳмати ила тўғри йўлни кўрсатиб берувчи бир устоз бўлмаса, оми халқ адашиб кетиши хеч гап эмас. islom.uz сайти эса айни шу устозликни қилмоқда. Аллоҳ таолонинг инояти ила биз islom.uz сайти ва islom.uz портали таркибиға киравчи сайтлар орқали Қуръон ва ҳадисни тўғри тушуниб, ўрганмоқдамиз. Бу борада портал таркибиға киравчи www.quran.uz ва www.hadis.islom.uz сайtlари ҳам борлиги қувонарли ҳол, албатта. Ҳатто www.arabic.uz сайти орқали оят ва ҳадисларнинг асл матнини, шу билан бирга, араб тилини ҳам ўрганишимиз мумкин.

Албатта, факатгина Қуръон ва ҳадиснинг асл матнини ўқиши билан ўзимизча шаръий ҳукмлар чиқара олмаймиз. Шунинг учун www.fiqh.uz сайтидан фойдаланиб, шариатимиз аҳкомларини ҳам ўрганиб бормоқдамиз.

Оят ва ҳадисларнинг асл маъносини тушуниш учун сийрат илмини билиш ҳам жуда муҳим. Шундай экан, портал таркибида умматга Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳаёт йўлларини ўргатувчи www.siyrat.uz сайтининг очилиши айни муддао бўлди.

Муслималарга диндан, фарзандлар тарбиясидаги нозик сирлардан таълим бераётган, ҳатто таом-у шириналлик тайёрлашгача ўргатиб келаётган www.muslimaat.uz сайти аёлларимиз ҳаётида жуда катта аҳамиятга эгадир.

Порталда факат аёллар учун алоҳида сайт очиш билан кифояланмасдан, оилавий ҳаётга бағищланган www.oilam.uz сайтининг очилгани Исломда оила мукаддас саналишининг бир нишонасиdir.

Оиласда турли ҳолатлар бўлади, ҳаётда турли вазиятларга дуч келамиз. Қандай йўл тувишни билмай қолган шундай вақтларда устозимиз фазилатли Шайх Мухаммад Содик Мухаммад Юсуф ҳазратларидан савол сўраш учун www.savollar.islom.uz сайти доим хизматда эканидан баҳтиёrmiz.

Факат шугина эмас, ҳатто www.tib.islom.uz сайти орқали тиббий масалаларда шифокордан маслаҳат сўраб, саволларимизга жавоб олишимиз мумкин, ушбу сайтдаги кўплаб мақолаларни ўқиб, соғлом

турмуш тарзига эришиш ҳаракатидамиз. Бунинг учун эса ейдиган лукмамизга ниҳоятда эътиборли бўлишимиз зарур. Бу борада бизга www.halol.org сайти ёрдамга келади.

Мусулмон киши ҳар бир ишини шариатга мувофиқ тарзда қилмоғи лозим. Шундай экан, Ислом ҳар бир соҳага кириб боргани шубҳасиз. Портал ходимлари ҳам айни шундай йўл тутиб, иқтисод бўйича www.e-bozor.uz, тарих бўйича www.e-tarix.uz, тил ва адабиёт бўйича www.e-adabiyot.uz ҳамда юртимиздаги ва чет эллардаги русийзабон мусулмонлар учун www.islam.uz сайtlари ила жамиятнинг ҳар соҳасига Ислом нурини олиб кирмоқдалар.

Шунингдек, порталнинг сўнгги йилларда очилган www.media.islam.uz ва www.masjid.uz сайtlари барчамизнинг қувончимизга қувонч қўшди. Улардаги маълумотлар биз учун жуда манфаатлидир. Яна шундай манфаатли сайтлардан бири – бу www.info.islom.uz сайтидир. Албатта, ҳозирги тезкор ахборот алмашинуви даврида Ислом оламида ва бутун дунёда юз бераётган воқеалар билан бизни таништириб туришда ушбу сайт улкан хизматларни қилмоқда. Кўриниб турибдики, “islom.uz” портали замон билан ҳамнафас фаолият олиб бормоқда. Бунинг яна бир исботи – ҳар ойда чиқариладиган «Ҳилол» ҳамда «Омина» номли ижтимоий-маърифий электрон журналлардир. Бу журналларни бир марта юклаб олгач, интернетга уланмасдан туриб ҳам улардан фойдаланиш мумкинлиги кўпчилик учун қулай бўлган бўлса, ажаб эмас.

Юқоридаги сайтларнинг барчасида қўйилаётган мақолалар ва маълумотлар хусусида муҳокама қилиш маскани бўлмиш www.forum.islom.uz сайти барчамиз учун қадрлидир. Бу сайт бизнинг иймонлашув масканимиздир. Биз у орқали кўплаб биродарлар ортироқдамиз, баъзилари билан кўришган, баъзилари билан кўришмаган бўлсак-да, барчанинг ҳаққига фойибона дуодамиз. Форумда бир-биримизга имкон қадар яхшилик қилишга, ёрдам беришга ҳаракат қиламиз. Гоҳида савол сўраганимизда, маслаҳат сўраганимизда дўстларимиз имкон қадар жавоб беришади, бирор маълумот қидирсан, сўрасак, уларнинг ёрдами сабабли топамиз, алҳамдулиллаҳ. Хуллас, буларнинг барчаси Аллоҳ таолонинг инояти ила хайрга сабабчи бўлаётган нарсалардир. Албатта, биз бунинг учун шукрда бардавом бўлишимиз лозим.

Аллоҳ субҳанаҳу ва таолога беҳисоб ҳамдлар айтамиз. Сайт ходимларига миннатдорчилигимизни изҳор этган ҳолда ҳақларига эзгу дуолар қилиб қоламиз. Аллоҳим хайрли ишларингизни бардавом қилсин, Ўзи мададкор бўлсин!

ЎН ЁШИНГ МУБОРАК!

Зулматда вужудинг нурфошинг сенинг,
Ҳилолсан, Исломдир қўёшинг сенинг,
Порламиш ҳам ичинг, ҳам тошинг сенинг,
Ўн баҳор кўрибди бу бошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Йигирма сайёра тутмиш фазойинг,
Фалакда сузарсан, ортар зиёинг,
Нажот нуктасидир, сўнг борар жойинг,
Иймону маърифат йўлдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Беназир саҳифанг – бу Uzwebiston,
Ўзбек миллийатин қилмиш намоён,
Ўзлигин ўзгага сотмаган ўғлон,
Ўз юзинг, ўз кўзинг, ўз қошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Qur'on.uz саҳифанг кўнгилларга нур,
Кўрган, тинглаганга руҳоний ҳузур,
Кимга Куръон маҳбуб, сен унга манзур,
Адашмассан, Куръон йўлбошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Расул ҳадислари Ислом таянчи,
Иймону ахлоқу маърифат ганжи,
Hadis.uz хизмати элнинг юпанчи,
Чунки ҳадис ахли юртошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Буюкларни буюк аёл туғармиш,
Келажак ғиштини она қўярмиш,
Muslimaat.uz буюк она йўнармиш,
Тарбиядир умр йўлдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Oilam.uz сендан гўзал бир парча,
Саодат қасрига очилган дарча,
Бахту саодатга муҳтождир барча,
«Бахтиёр оила»дир издошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Динбузар, эътиқод душманлари бор,
Улар миллатга ёв, ёвуз мардикор,
Hilol.com сарҳадда турар жангавор,
Дин, юрт ҳимояси талошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Оlamларга раҳмат Расул хаёти,
Нажот ҳаритаси, «сийрат»дир оти,
Siyat.uz парвозда толмас қаноти,
Сийратинг кўрсатар бардошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Info.uz сайёранг ғоят серсамар,
Оламда не аҳвол, огоҳ, боҳабар,
Сен ўзинг бир олам, айтсам муҳтасар,
Аҳборот аҳлидир сирдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Ислом аҳкомлари оламга раҳмат,
Унинг ҳар қонуни айни ибодат,
Fiqh.uz бу йўлда элга ҳидоят,
Ханафий фикҳидир қарошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Тарихсиз келажак кутмоқ хом орзу,
Миллатинг тарихи буюк ва мангу,
Тарих чехрасига tarix.uz кўзгу,
Жонкуяр, виждонли ҳақфошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Адабий майдонда adabiyot.uz,
Ўхшалий йўқ жавлон кўрсатар ҳануз,
Насру, назм, наво, бармоғу аруз,
Ўз тилинг ўргатар қондошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Ҳалоллик, покликнинг рамзисан тамом,
Ҳалоллик бўлмаса, ҳаётдир ҳаром,
Halol.org ҳалолга йўлдошdir мудом,
Ҳалоллик тарозинг, ҳам тошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Арабийдир Қуръон, ҳадис забони,
Ислому маърифат, хикмат уммони,
Қўза керак бўлса, қонмоқ замони,
Ўзбекка arabic.uz дошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Инсон ижтимоий бир жонзот эрур,
Мулоқот унинг-чун ҳаводек зарур,
«Фогум»инг инсонлар ҳожатин берур,
Эзгу бўл, бўлмасин авбошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Оlamни қопламиш дарду жаҳолат,
Элнинг нажотига керак табобат,
Tib.uzинг кўрсатар бунда жасорат,
Вужуд тарбияси тарошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Savollar.uz сенинг энг қизғин қисминг,
Конларни кашф этар нодир тилсиминг,
Миллат-чун бебаҳо бойлиқдир жисминг,
Илм хазинаси дурпошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Инсонда табиий моддий эҳтиёж,
Қулоғи сўз туймас қорни бўлса оч,
Тана таъминоти рух учун илож,
Bozor.uz бел тутар нон-ошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Бепоён гулшансан гулларинг бисёр,
Ҳар гулнинг ўз хиди, ўз руҳсори бор,
Ҳар бир боғбон учун очиб бир гулзор,
Blog.uz, камалак рангдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Нафакат ўзбекка элтасан жонлар,
Саноқсиз халқларга очарсан конлар,
Сенда ҳақни топар русийзабонлар,
Islam.ru бир русий отдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Ўзбек миллийлиги – мусулмончилик,
Намозу ниёzsиз эл бўлар ўлик,
Масжидлар харита иҷрадир битик,
Masjid.uz йўл узра фирошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Бугунги урушлар фикр жангидир,
Башарни маst этган сўз оҳангидир,
«Media»инг бу жанггоҳ ичра янгидир,
Ақл майдонида савошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Спорт бугун олмиш дил тўридан жой,
Кимлар ҳаётига баҳш этар чирой,
Sport.uz, зулматда сен бўлиб бир ой,
Фақат ёғду сочсин чорбошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Бор икки қанотинг — ихлос ва иймон,
Эркин парвоздасан мангулик томон,
Ўзгалар орtingдан етолмай ҳайрон,
Арши Аълодандир маошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Islom.uz ажойиб шоввозларинг бор,
Беминнат хизматкор, жонбозларинг бор,
Шунга элдан кўрар эъзозларинг бор,
Гўзалсан, Устоздир наққошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

Ҳусайн бир ходиминг, тилар камолинг,
То абад яшнасин, баҳтинг, иқболинг!
Завол топсин, кимки истар заволинг!
Кувончдан қуйилсин кўз ёшинг сенинг,
Islom.uz муборак ўн ёшинг сенинг!

Ўн ёшда шунчалар топибсан камол,
Яна ўн асрлар кўрсатгин жамол,
Ўзидан қўймасин сени Зулжалол,
Қиёматга қадар қўлдошинг сенинг,
Islom.uz, муборак, ўн ёшинг сенинг!

**Ҳусайнхон Яҳё Абдулмажид
17.10.2013/1434.12.12. Тошкент**

Муслималар форумидан...

Изҳор

*Ифода этиб беролмасман,
Сени қанчалар яхши кўришим.
Илму ирфон конидирсан сен,
Менинг севимли *islom.uzim*.*

*Куръону суннатга таяниб,
Айтадурсан ҳар бир сўзинг.
Ҳаёт йўлмизни ёритар,
Кўёш каби нурли юзинг.*

*Она юртда ўзбек тилида,
Сен биринчи исломий сайт.
Сенда бордир муслималарга,
Йўлбоичи сайт «muslimaat».*

*Унда бордир форуми,
Муслималар жамул-жам.
Она-сингил, дугона,
Битта жойда мужассам.*

*Мен сенга келтирдим ундан,
Муслималар табригин,
10 йиллик тўйинг билан,
Самими тилакларин...*

Yasmindan: Ассалому алайкум, *islom.uz* порталининг жонкуярлари. Бугунги 10 йиллик байрам жуда ҳам қувончли! Шу йиллар давомида биз жуда кўп фойдали илмларни ўргандик. Албатта, бу иймонимизни янада мустаҳкамлашда бизга далда бўлди. Бунинг учун портал ижодий жамоасига ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз. Қилаётган эзгу ишларининг давомли бўлишини Аллоҳдан сўраб қоламиз.

Lolaxondan: *islom.uzda* меҳнат қилаётган қанчадан-қанча инсонларга раҳмат айтгим келади. Уларнинг меҳнатсеварлиги, сабр-тоқати туфайли кўп инсонлар наф кўрмоқда, илм олмоқда. Бундай савобли ишларни амалга ошираётган, уйларимизга зиё киришига ўз хиссасини кўшаётгандарга минг раҳмат! Бу портал гуллаб-яшнаб, 100 ёшни ҳам нишонлашига тилакдошман.

Munisa Baxtiyor qizidan: *islom.uz* билан танишганимга олти йилдан ошибди. Ундаги мақолаларни, таржималарни ўқиб, кўп нарсалар оламан. Аллоҳ рози бўлсин. Фаолиятини давомий ва хайрли қилсин.

Сувсизликдан чанқаб, соғлиги ёмонлашаётган одамга сув энг яхши малҳам бўлганидек, бу сайт илмга чанқоқ кишилар учун чинакам булоқdir. Менинг дин бўйича илмим, тасаввур ва тушунчаларим жуда кам эди. Алҳамдуиллаҳ, аввалига илмсизликдан Шайх ҳазратларига, Одинахон опага берган саволларимдан ҳижолат бўлдим. Аста-аста сайтдан кўп нарсаларни ўқиб-ўргандим. тан-жонлари соғ бўлсин. Аллоҳ бизларнинг ҳам илмимиз Ўзи рози бўладиган дараҷада бўлишини насиб этсин. Омин.

Ummu Abdir Rohiymdan: Ислом илм дини экани барчамизга маълум ва машҳур. Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан ривоят қилинган ҳадиси шарифда ҳам илм талааб қилиш ҳар бир мусулмон зиммасига фарз эканлиги таъкидланган. Илм олишнинг усуллари замон билан ҳамоҳанг қадам босаётган бугунги кунда интернет сахифалар ва электрон китобларнинг алоҳида ўрни борлигини инкор этиб бўлмайди. Бироқ глобал тармоқ орқали маълумот олишда алоҳида сергаклик талааб этилади. Сабаби барчамизга аёнки, кўп маълумотлар ҳам тўғри ва ишончли эмас. Инсонларнинг ҳаёт йўлини белгилаб берувчи диний илмни ўрганаётганда эса маълумотнинг ишончли сайлардан эканига қаттиқ аҳамият бериш лозим.

Бу борада *islom.uz* порталининг мавжудлиги ўзбекзабон мусулмонларнинг катта ютуғи. Мазкур сайт орқали Қуръон ва ҳадис илми, фикҳ илми ва бошқа бир қанча илмларни ўрганиш билан бир қаторда Ислом оламидаги янгиликлар, муслималар учун тавсиялар, фарзанд тарбияси борасида динимизда кўрсатилган йўл-йўриқлардан ҳам боҳабар бўлмоқдамиз.

Яқин кунларда сайт очилганига 10 йил тўлади. Бу вақт оралиғида қанчадан-қанча мусулмонларга илм зиёсини таратиб келаётган *islom.uz* порталининг барча ходимларига ўз ташаккуримизми изҳор этмоқчимиз. Ушбу хайрли ишларнинг давомли бўлишида Аллоҳнинг Ўзи кўмакчи бўлсин ва Ўзи муносиб мукофотласин!

Fotimadan: Ассалому алайкум, мен учун қадрли бўлган *islom.uz*.

Сизга катта раҳмат, мен учун азиз бўлган дўстим **«islom.uz»!** Сиз деб ёзмасам, қандайдир мен учун бирород ободсизликдек бўлади, гўёки. **Islom.uz**, сизнинг борлигиниз учун Аллоҳга ҳамдлар айтаман. Сизни Аллоҳ учун ўзимга дўст деб биламан, дўст бўлганда ҳам, энг яқин ва самимий дўст.

Мен сизни танигунимча ва сизни Аллоҳ менга учраштиргунича ҳайтим зулмат ва қоронгиликда эди. Мен динимни сахиҳ манбадан ва устоздан ўрганиши жуда-жуда истардим. Аллоҳдан мен учун сахиҳ ва самимий устозга учратишини дуо қилардим.

Бир куни масжидимизга Шайх Мұхаммад Содик Мұхаммад Юсуф ҳазраларининг «**Тафсири Ҳилол**» китоблари олиб келинаркан, деб эшитиб қолдим. Ал-хамдулиллаҳ, китобни олдик. Қарасам, китобнинг устида www.islom.uz деган ёзув турибди. Уйимизда компьютер бор эди, бир куни сайт номини ёздим. Не кўз билан кўрайки, мен 10 йил излаган нарсамни топгандим: Islom.uz! Сизнинг сахифаларингизни ўқиганим сари гўёки бошқа оламга тушгандек бўлиб қолардим. Ҳаммасидан ҳам менга ёқкан тарафингиз ўз уйимда, фарзандларимнинг олдида динимни ўрганиш имкони туғилган эди. Сизни олтинга тенг мақолаларингизни ўқирдим, тушунмаганларим бўлса, **savollar.islom.uz** орқали Шайх Мұхаммад Содик Мұхаммад Юсуф ҳазраларидан сўраб олардим. Саволларимга мени қониктирадиган, ҳатто ўзим кутмаган жавобларни олардим. Бундан жуда баҳтиёр эдим ва сизни доимо дуо қилардим. Аллоҳдан сизнинг бу савобли ишларда ҳеч ҳам тўхтаб қолмаслигинизни сўрардим.

Сизни таниганимдан кейин **forum.islom.uzga** кириб, энг самимий муслималарни ва мўминларни топдим. Қизим араб тилини ўрганишни ҳоҳларди. Бу борада **arabic.uz** сайти бизга устозлик қилди. Биз ўзимизга керакли айрим саволларни **savollar.islom.uzga** ёзишга истиҳола қилардик. Аллоҳнинг хоҳиши билан **muslimaat.uz** сайти бизга энг керакли вақтда ёрдамга келди. Биз учун суюкли бўлган ҳабибимиз Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи вассалламнинг ҳаётларини ўрганишни ва билишни жудаям ҳоҳлардим. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи вассалламнинг ҳаётларини ўрганиш учун ёрдам қўлини чўзган **siyarat.uzdan** миннатдормиз. Аёлларга хос саволларимизни ўз уйимизда ўтириб, ҳеч бир ортиқча ҳаракатсиз ёки қийинчиликсиз ғойибона устозимиз Одинахонга берамиз ва улардан қоникарли жавоб оламиз, ал-хамдулиллаҳ. Ҳозир биз муслималар учун алоҳида форум бор, унга фақат аёл-қизлар киришади, бу биз учун жуда ҳам қулай. **MUSLIMALAR FORUMI** биз аёллар учун Аллоҳнинг инъоми бўлди.

Хуллас, ёзаман десам, ичимдаги ташаккурларим тугамайди, мен динимни сиздан ўргандим, **islom.uz**. Сиз менинг устозим, Аллоҳ йўлидаги дўстим, қадрдонимиз. Бахтимга кўп йиллар соғ бўлинг ва ишларингиз бундан-да ривожланишини Аллоҳдан сўраб қоламан.

Ma'muradan: Ассалому алайкум, халқимиз диний саводхонлиги, маънавий-маърифий баркамол-

лиги, ахлоқий томондан юксалиши, четдан кириб келаётган ёт фояларга қарши ўзида иммунитет ҳосил қилишида ўзининг фидойи ва самарали ҳиссасини кўшиб келаётган муҳтарам islom.uz сайти ходимлари! Сизларнинг тинимсиз саъӣ-ҳаракатларингиз, илмий изланишларингиз натижасида шу қисқагина 10 йил давомида ушбу сайтнинг муваффақиятли ютуқларга эришганлиги муносабати билан юртимизнинг барча мусулмонлари номидан чин дилдан самимий тилаклар йўллашга ижозат этгайсиз...

Сизларга ва барча яқин кишиларингизга тинчлик хотиржамлик, соғлик-саломатлик, яхшиликларга тўла гўзал ва сермазмун ҳаёт, хайрли ва баракотли умр, эзгу ва савобли амал, дилдаги эзгу ниятлару орзу-умидларингизнинг рӯёбини сўраб, дунёдаги барча яхшиликлар доимо ҳамроҳ бўлишини тилаб қоламиз! Бу саъӣ-ҳаракатларингиз айниқса биздек толиби илм ёшларнинг дунёқарашини янада кенгайтиришда муҳим омиллардан бири бўлиб хизмат қилмоқда, десак муболага қилмаган бўламиз, албатта!

Мустақиллигимиз шарофати илиа юртимизда жуда кўп соҳаларда ривожланиш бўлди. Техника-технология тараққиёти билан бир каторда вужудга келаётган турли хил нохуш вазиятларнинг олдини олишда, шунингдек, энг ишончли, фойдали маълумотларга эга бўлишимизда хизмат килаётган бу сайт келгусида бундан-да юксак муваффақиятларга эришишига катта ишонч билдирамиз!

Шу фурсатдан фойдаланиб, муҳтарам устозимиз шайх Мұхаммад Содик Мұхаммад Юсуф ҳазраларига ва у кишининг барча яқинларига ўзимизнинг чукур миннатдорчилигимизни билдириб қоламиз! Яратганинг бизга тухфа қилган энг буюк неъматларидан бири тинчлик-хотиржамлик неъмати бўлса, яна бири – бу албатта, халқимизнинг маънавий-маърифий юксалишида, ўқиб-ўрганишлари йўлида тинмай меҳнат қилиб, диний саводсизликка барҳам беришда жуда катта ҳиссаларини кўшиб келаётган илм аҳлларининг айнан бизнинг юртимизда фаолият олиб бораётганларидир! Уларнинг барчаларини Ҳақ субҳанаҳу ва таолонинг Ўзи ҳифзу ҳимоясида асрар, илмлари бундан-да зиёда, иймонлари янада мустаҳкам бўлишини насиб қилсин!

Ҳар бир ўтаётган қимматли сониямизнинг унумли, икки дунёмиз учун фойдали бўлиши, ўтмиши-мизнинг нодир дурданалари билан танишиш ҳамда ҳозирги кунимизда рўй бераётган муҳим воқеа-ходисалардан воқиф бўлишдек улкан баҳтга мусассар бўлишимизда доимо кўмакчи бўлиб келаётган барча сайт ходимларига келгуси ишларида улкан зафарлар, хайрли муваффақиятлар тилайман.

Ассалому алайкум, ҳујматли ва азиз мұштағийла!

Сиз азизларни islom.uz сайтининг 10 йиллиги билан муборакбод этишдан бағоят мамнунмиз. Гарчи 10 йил жуда катта муддат бўлмаса-да, мана шу вақт ичидаги islom.uz порталы катта ютукларга эришиб улгурди, десак муболаға бўлмайди. Бу порталдаги йигирмадан ортиқ сайтлар ўз мазмун ва моҳияти или портал мухлислари орасида хурмат ва эҳтиромга сазовор бўлди. Islom.uz

The screenshot shows the Tib.Islom.uz website. At the top, there's a navigation bar with links for 'Форум' and 'Яңеликпәр'. Below the header, there's a decorative banner with blue icons. The main menu includes 'САЙТ БОШИ' (Main Site), 'ТИБ ХҮҚМЛАРИ' (Tib Rules), 'МАРГАЗИНАР' (Magazines), and 'РАМАЗОН-2014'. Under 'САЙТ БОШИ', there are four cards: 'ДАМ СОЛИШ' (Sports), 'УВДИ ХИНДИ' (Health), 'ҚОРА ДОНА (СЕДАНА)' (Qur'an Dona (Sedana)), and 'ЗАЙТУН МОЙИ ВА САНО' (Zaytun Moyi va Sanu). Below the menu, a section titled 'Юракни ҳимоя қилувчи "ёмон" одат' (The virtue of "Yemon" that protects the heart) features a large image of a human heart.

Олимлар инсонда жуда фойдали бўлган "ёмон" бир одатни аниқлашди. Бу одатдан воз кениш керак эмас, чунки у саломатликка фойдаси бор экан. Лиц университети тадиқотчилари сўзига қараганда, доимий равишда ҳаёлни бир жойга йиқиқан ҳолатда кулок юмшоги ва ичигага кўл теккайаш жуда фойдали бўлиб, сизнинг организминизга шифо баҳш этувчи хусусиятларга эга экан.

порталининг Ислом динининг ривожланишида, жамият орасида диний савиянинг юкори ўринларга чиқишида алоҳида ўрин тутишини мамнуният билан айтиб ўтишимиз керак. Портал таркибиға кирувчи ҳар бир сайтнинг ўз ўрни ва аҳамияти бор. Tib.Islom.uz сайти ҳам шулар жумласидандир. Гарчи бу сайт портал таркибиға кирувчи ёш сайтлардан бўлса-да, қисқа муддат

ичидаги ўз мухлисларига эга бўлишга улгурди. Ҳатто 2012 йил интернет фестивалида «Тиббиёт» номинацияси бўйича 1-ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Бу сайтнинг мақсади фойдаланувчиларнинг тиббий савиясини ошириш, уларнинг саломатлигини сақлашда ёрдамчи бўлишидир.

Бу борада сайт ўзининг мақолалари, янгиликлари билан хизмат қилиб келмоқда. Сайтимиздаги «Шифокорлар маслаҳати», «Психолог маслаҳати» каби бўлимлар ўқувчиларимиз томонидан жуда яхши қарши олинди ва шу вақт мобайнida фойдали маслаҳатлари билан хизмат қилиб келмоқда. Ниятимиз – порталимизнинг шифокорлари ва фойдаланувчиларини доимо соғ-саломат кўришдир. Уларнинг оиласи турмушларида, меҳнат фаолиятларида муваффақиятлар тилаймиз.

Яна бир бор сиз азизларни порталимизнинг 10 йиллиги билан чин қалбдан муборакбод этамиз ва Аллоҳ таолодан сиҳат ва саломатлик тилаб қоламиз.

Tib.Islom.uz

– Бугун UZ миллий домени интернет-фестиwalininng кўп марта совриндори бўлган Islom.uz портали 10 ёшга тўлди. Севимли порталимизнинг бу йил ҳам ушбу интернет-фестивалда ғолиб деб топилиши ўн йиллик юбилейимизга муносабат тўёна бўлди. Шу муносабат билан muslimaat.uz сайти ходималари ва мухлислари номидан барчангизни ушбу байрам билан муборакбод этамиз.

Muslimaat.uz сайтининг тарихи islom.uz портали фаолиятининг дастлабки пайтларидан бошланган. Дастлаб хотин-қизлар, опа-сингилларимизга оид маълумотлар учун мўлжалланган алоҳида бўлим, сайтнинг бир рукни сифатида иш бошлаган мазкур саҳифа кейинчалик муслиматарнинг доимий илм-маърифат манбаига айланди. Muslima.islom.uz номи билан очилган ушбу бўлим тез кунда ўз мухлисаларига эга бўлди, мақолаларнинг мавзуси, кўлами ва қамрови кенгайиб борди. Порталдаги бу каби руқнлар алоҳида сайт шаклида ажралиб чиқа бошлагач, 2007 йил 30 сентябрь куни muslimaat.uz номи билан рўйхатдан ўтказилди.

Muslimaat.uz сайти порталимиз сайтлари ичада ўзига хос ташки кўриниши, хилма-хил маълумотлар базаси ва фойдаланувчилар сонининг кўплиги билан ажралиб туради. Сайтимиз диёримиз аёл-қизлари учун ҳаётнинг деярли барча соҳаларини қамраб олган маърифий интернет-ресурс ҳисобланади. Унда Куръон ва Суннат, динимиздаги ақийда, фикҳ ва бошқа илмларга оид илмий мақолалардан тортиб, юртимизда ва жаҳонда юз бераётган турли янгиликлар, хотин-қизларимизнинг кундалик ҳаётида зарур бўладиган рўзгор мактаби, пазандалик, уй юритиши ва гўзаллик сирларига доир маълумотларгача топиш мумкин.

Сайтимиз ижодий гурухи момоларимиздан мерос қолган миллий қадриятларимизга асосланган ҳолда маърифат зиёсини таратишда ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқда. Бугунги кунга келиб сайтимиз 8та асосий ва 50та кичик бўлимлардан иборат бўлиб, замон билан ҳамнафас ҳолда саҳифаларимизнинг фойдаланув-

чилар учун қулай, сермазмун ва манфаатли ахборот манбаи учун баҳолиқудрат ҳаракат қилиб келмоқдамиз.

Шу йилнинг 27 февраляда сахифамизнинг дизайни ўзига хос янги кўринишга эга бўлди, унинг техник ва дастурий таъминоти янгиланди. Сайтимизга рамзий маънода нимпушти ранг танланди, унинг ишлаши тезлашди, маълумотларни қидириш осонлашди. Шунингдек, ойлар бўйича тартибланган мақолалар архиви бош сахифага чиқарилди. Сайтга қўйилган янги мақолалар эса бош сахифанинг марказий қисмида кўриниб туради.

Сайтимиз мухлисаларининг сони ортиб боргач, islom.uz порталининг форумидан андоза олган ҳолда, устозимиз Абу Муслим томонидан муслиматар форуми ташкил қилиниб, forum.muslimaat.uz манзилига жойлаштирилди. Форум аъзолари ўзаро сұхбатлашиб, ҳаётий тажрибаларини ўртоқлашиб, билим ва савияларини бойитишлари, кундалик ҳаётда дуч келаётган муаммолари юзасидан саволлар бериб, мутахассисларнинг жавобларидан фойдаланишлари мумкин. Ҳозирги кунга келиб, форум аъзоларининг сони бир ярим минг кишидан ортиб кетди, сайтимизнинг facebook ижтимоий тармоғидаги сахифаси ҳам ўзбекзабон интернет сарҳадларида фаоллик кўрсатиб, 1800дан ортиқ фойдаланувчига хизмат кўрсатмоқда.

Азиз портал, *islom.uzim* ўн ёш сенга муборак!

*Интернет оламида бир сарой бўлдинг, *islom.uz*,
Солиҳ мўминлар динига чирой бўлдинг, *islom.uz*.
Лоҳас, ташна қалблардаги зулматни ёритгувчи
Осмонлар шамчироги, мисли ой бўлдинг, *islom.uz*.*

*Мўминларга ойна бўлдинг, тўғри йўлни кўрсатиб,
Устоз бўлдинг толибларга, фойдали илм ўргатиб.
Замон билан бирга ўсдинг, дилларимиз қувнатдинг,
Пайти келганда нодонларни ҳам қўйдинг ўйлатиб.*

*Ошно бўлдик бу сайtlар силсиласига ҳар қадам,
Ростладик иймонимизни заифлашганда дам-бадам.
Тиним билмай меҳнат қилдинг, чарчамадинг бу йўлда,
Асқотдинг мусулмонларга, қуёш бўлдинг порлаган.*

*Лол қолдик гоҳо ҳаётда не қиларни билмайин,
Изладик сендан ечимни, жавоб топдик кун сайин.
Ўзи қўллар сени ҳар дам, Унинг марҳамати-ла,
Нурга чўмдинг, ҳар соҳада ишончли илминг тайин.*

*Ёшларга бўлгин насиҳат, катталарга бўл ўрнак,
Шу мақомда қолгин доим, Жаннатлардан бер дарак.
Дуоларда эслагаймиз, биз мухлислар ҳамиша,
Азиз портал, *islom.uzim*, ўн ёш сенга муборак!*

Ўзбек элининг фарзандига беиболик ордур,
Беҳаё ўзбек қизидан барча кимса безордур,
Ўзбегимнинг қизига *muslimaat.uz* даркордур,
Muslimaat.uz ўқийдиганлар сенга керакли ёрдур,
Ёри вафодор истасанг, *muslimaat.uz* излагил.

*Зарнигор Аҳмадалиева
muslimaat.uzga мухаммас*

*media.islom.uz**QURAN.UZ**Муҳаддис**ISLOM.UZ**Muslimaat.uz**OILAM.UZ**hilol.com**siyarat.uz**info.islom.uz**FIQH.UZ**e-tarix.uz**e-adabiyot.uz**halol.org**arabic.uz**forum**tib.islom.uz*